

Kotouttamisohjelma 2022-2025

Vuoden 2024 tulokset

Kaupunginhallitus 16.6.2025

Sanna Lindholm
Vs. maahanmuuttoasioiden johtaja

Esityksen sisältö

- Tiivis tilannekatsaus maahanmuuttoon ja kotoutumiseen
- Espoon kotouttamisohjelman 2022-2025 seurantamittareiden tulokset:

Yhtenäinen ja yhdenvertainen kasvun ja oppimisen polku

1. Yhdenvertainen alku oppimispolulle
2. Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla
3. Toiselta asteelta yhdenvertaisen mahdollisuudet

Työllisyys ja yrittäminen

4. Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla
5. Espoosta rakennetaan huippuosaajille ja heidän perheilleen paras paikka asua
6. Maahanmuuttajien yrittäjyyttä tuetaan

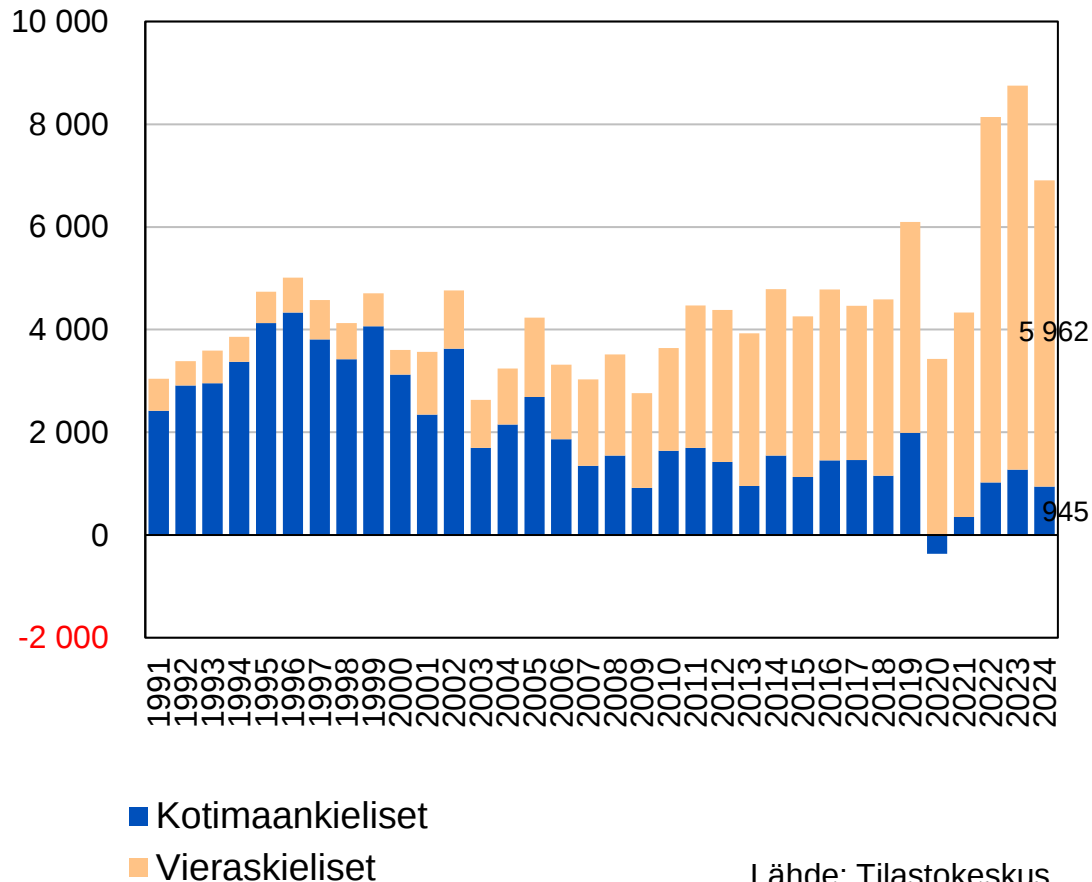
”Kaikkien Espoo” arjessa

7. Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta
8. Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

Tiivis tilannekatsaus maahanmuuttoon ja kotoutumiseen

Espoon vieraskielisen väestön kasvu jatkuu nopeana

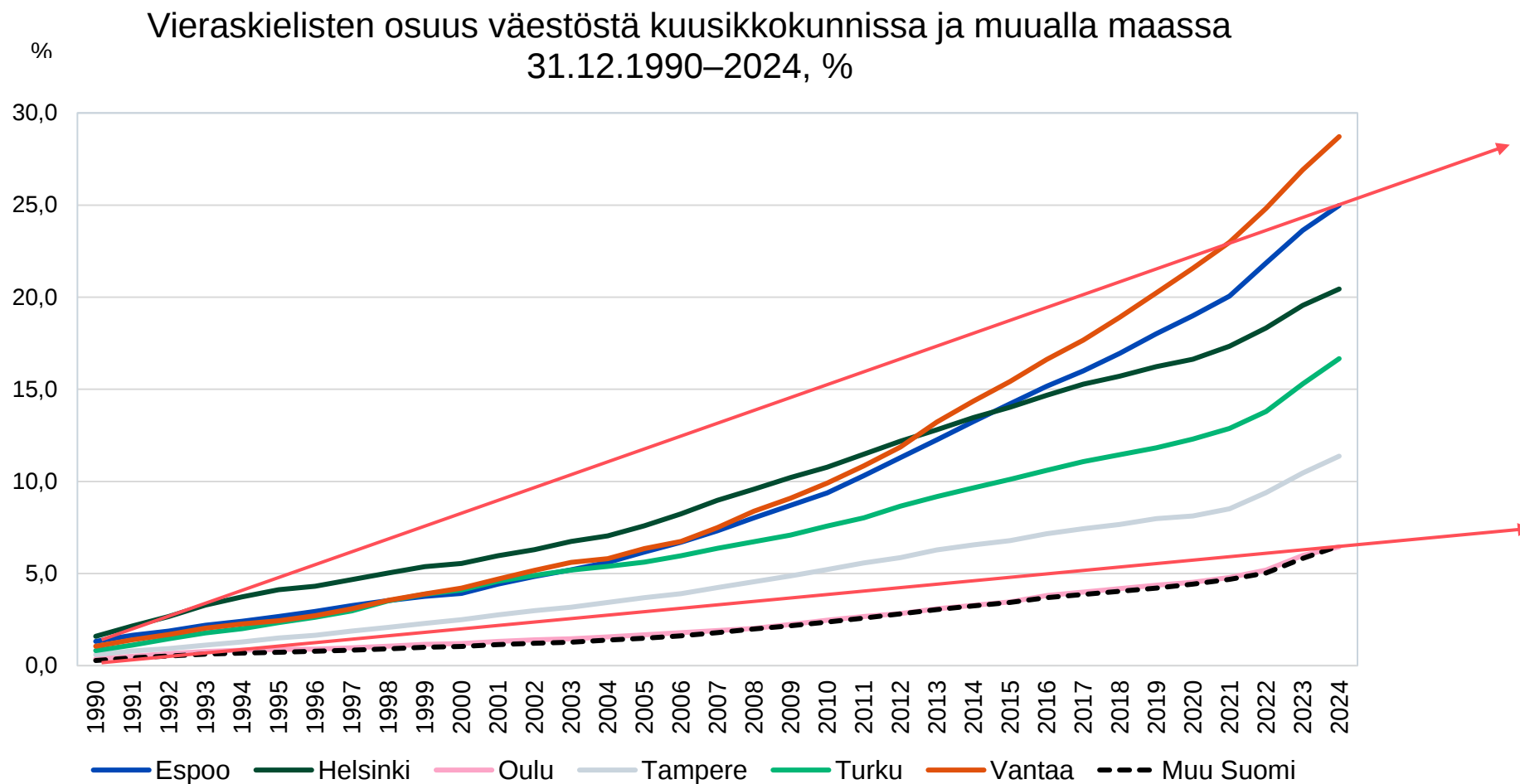
Espoon väestönkasvu äidinkielen mukaan
2000–2024

Lähde: Tilastokeskus

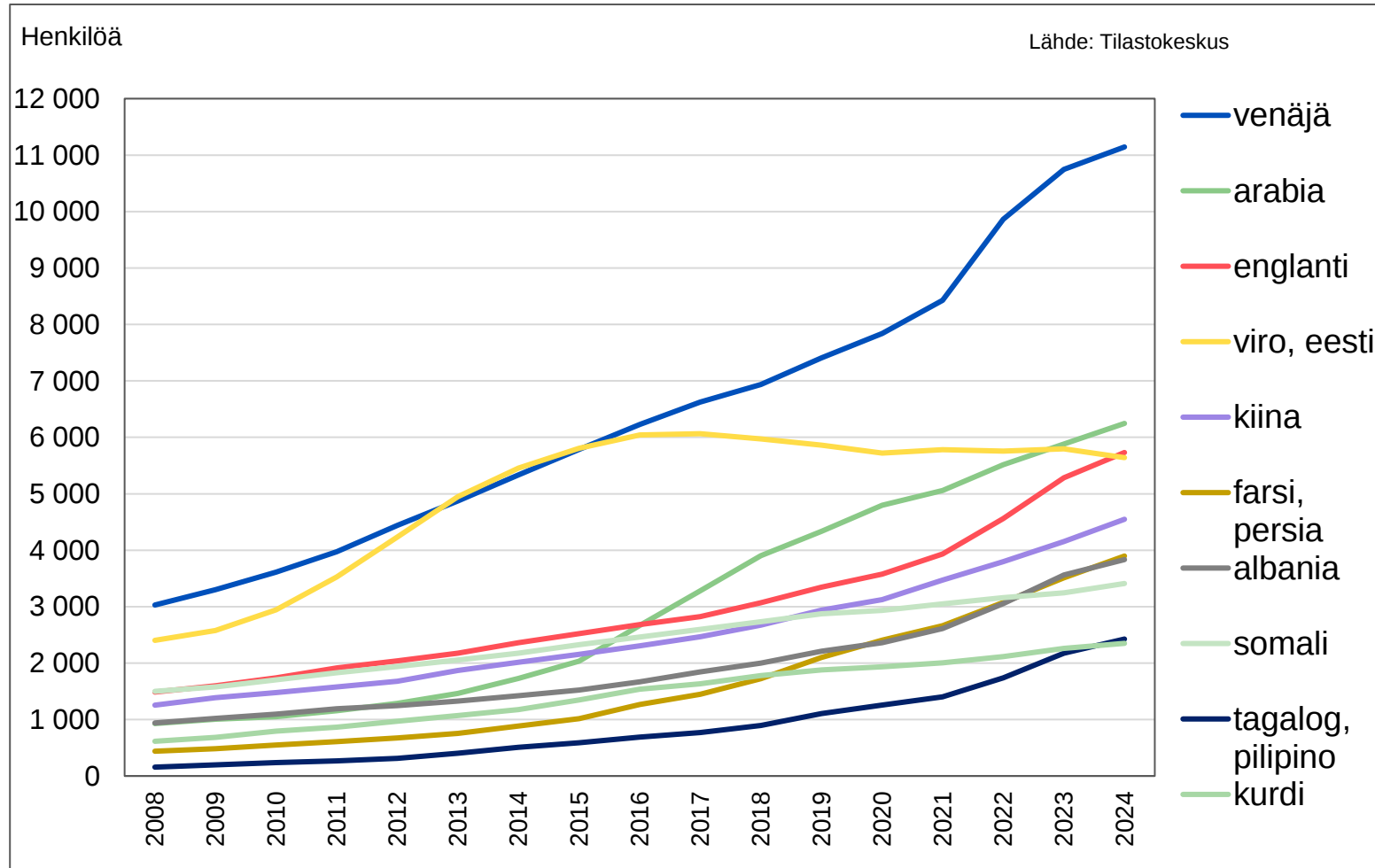
- Vuonna 2024 Espoon väestö kasvoi 6 907 henkeä eli 2,2 %.
- Vieraskielinen väestö kasvaa enemmän kuin kotimaankielinen, vuonna 2024 väestönkasvusta 86,3 % oli vieraskielisiä.
- Nettomuutto on viime vuosina ollut merkittävämpi tekijä väestönkasvussa kuin luonnollinen väestönlisäys. Vuonna 2024 nettomaahanmuutto pieneni vuotta aiemmasta.

Vieraskielisten osuus väestöstä on Espoossa kuusikkokuntien korkeimpia

Venäjänkieliset edelleen selvästi suurin ryhmä, ukrainankielisten määrä kasvanut eniten

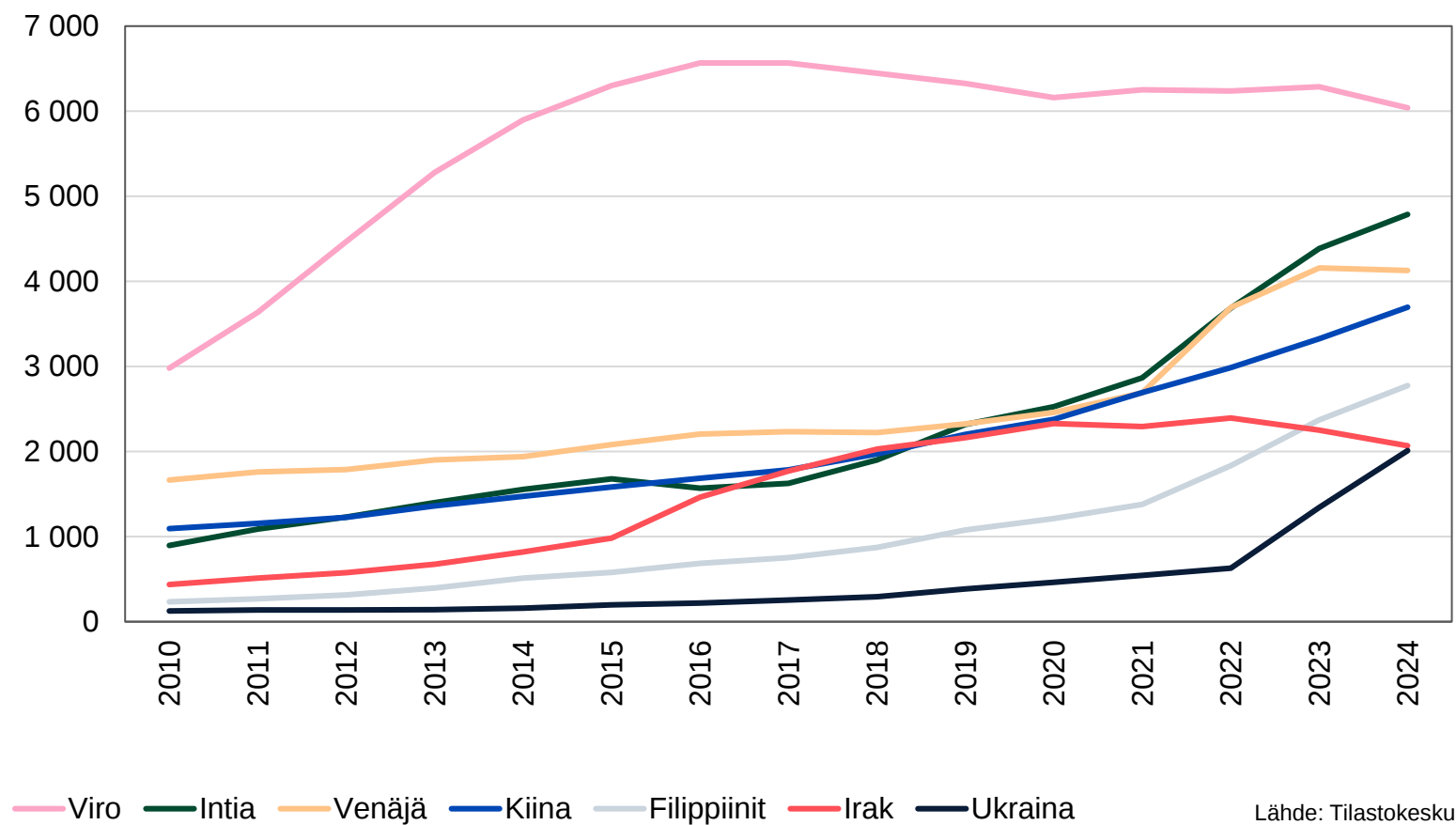
Espoossa vuoden 2024 lopussa yleisimmin puhutut vieraat kielet
31.12.2008–2024

Vuoden 2024 aikana eniten kasvanut vieraskielisten ryhmä oli ukrainankieliset, joiden määrä kasvoi 624 hengellä eli 51 prosenttia. Määrällisesti toiseksi eniten kasvoi englantia äidinkielenään puhuvien ryhmä 448 hengellä (kahdeksan prosenttia) ja kolmanneksi eniten venäjänkielisten määrä 395 hengellä (neljä prosenttia).

Työperäinen maahanmuutto Intiasta ja Filippiineiltä sekä Ukrainan sotaa pakenevat näkyvät Espoossa

Viron, Intian, Venäjän, Kiinan, Filippiinien, Irakin ja Ukrainan kansalaisten määrä 31.12.2010–2024

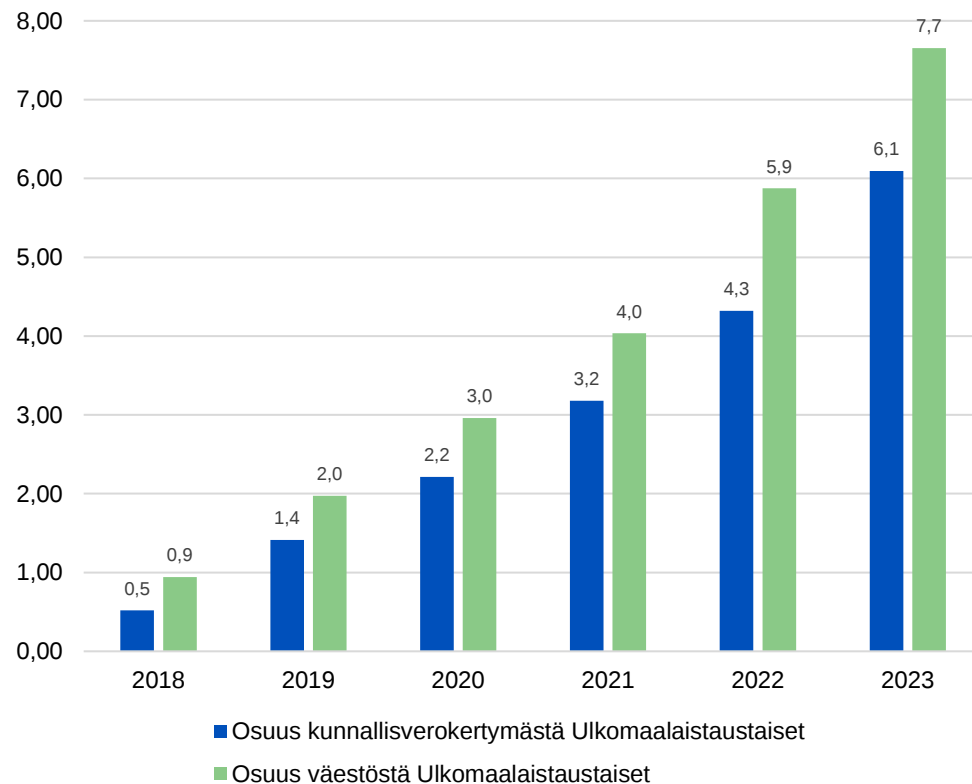
Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2024 määrällisesti eniten vuotta aiemmasta kasvoivat Ukrainan, Filippiinien, Intian, Kiinan, Pakistanin ja Nepalin kansalaisten ryhmät.

Viron ja Irakin kansalaisten määrä väheni eniten vuotta aiempaan verrattuna.

Muutokset ulkomaalaistausten väestöosuudessa ja kunnallisverokertymässä

Muutos vuodesta 2017 (%-yks), ulkomaalaistausten osuus kunnallisverokertymästä ja väestöstä

- Vuonna 2023 ulkomaalaistaustaisen väestön ja heidän kunnallisverokertymänsä kasvu oli saman suuruinen, 1,8 prosenttiyksikköä.

Espoon kotouttamisohjelman 2022-2025 seurantamittareiden tulokset vuodelta 2024

Tavoite 1:

Yhdenvertainen alku oppimispolulle

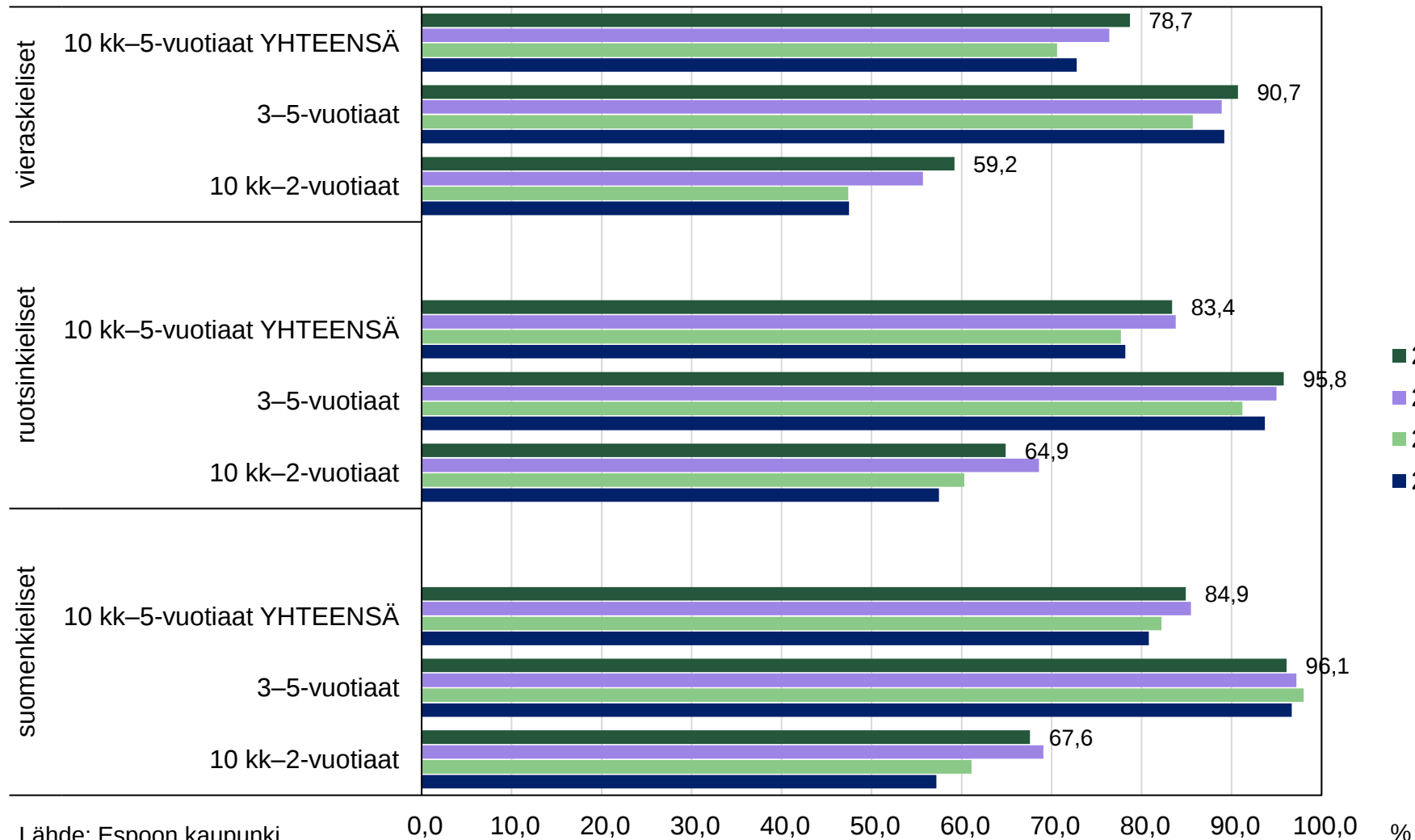
Mittarit:

Osallistumisaste varhaiskasvatukseen äidinkielen mukaan jaoteltuna

Varhaiskasvatuksen vaikutus toisen luokan oppilaiden lukutaitoon

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste

Lasten varhaiskasvatuksen osallistumisaste (%) kielen ja iän mukaan

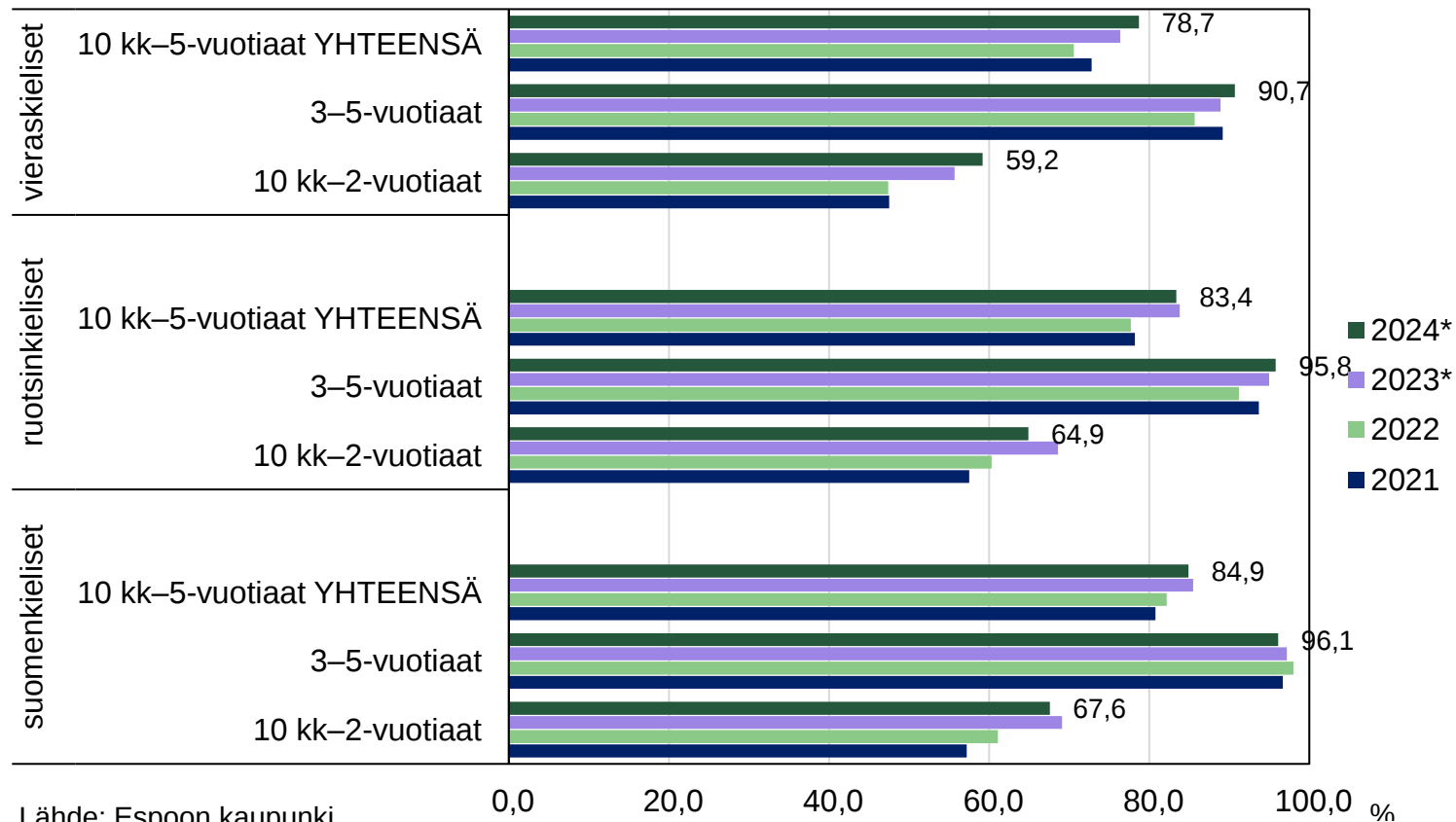

Luvuissa on mukana yksityisen hoidon tuella järjestetyn varhaiskasvatuksen lapset, mutta ei kerhotoimintaan osallistuneita.

*Vuoden 2023 ja 2024 lukujen osalta ei ole huomioitu alle 1-vuotiaita, mikä nostaa osallistumisasteita.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste

Lasten varhaiskasvatuksen osallistumisaste (%) kielen ja iän mukaan

- Luvuissa on mukana yksityisen hoidon tuella järjestetyn varhaiskasvatuksen lapset, mutta ei kerhotoimintaan osallistuneita.
- *Vuoden 2023 ja 2024 lukujen osalta ei ole huomioitu alle 1-vuotiaita, mikä nostaa osallistumisasteita.

Varhaiskasvatuksen vaikutus toisen luokan oppilaiden lukutaitoon

- Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa kotouttamisohjelmaan määritelty mittari kuuluu näin: ”Toisella luokalla lukemista testaavan ALLU-testin tulokset vieraskielisille ja suomenkielisille oppilaille jaoteltuna sen mukaan, kuinka pitkään lapsi on osallistunut varhaiskasvatukseen”.
- Vuoden 2021 osalta tuloksista löytyi selkeä korrelaatio vieraskielisten oppilaiden kohdalla varhaiskasvatukseen osallistumisen keston ja koulupolun alun lukutaidon välillä:
 - Yli 2 vuotta varhaiskasvatukseen osallistuneiden vieraskielisten osuus heikoista lukijoista oli puolet pienempi kuin 0 kuukautta osallistuneista.
 - Yli 2 vuotta varhaiskasvatukseen osallistuneiden vieraskielisten osuus vahvoista lukijoista oli yli kolminkertainen 0 kuukautta osallistuneisiin verrattuna.
- Vuosien 2022-2024 osalta analyysia ei valitettavasti ole onnistuttu tekemään.

Tavoite 2:

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla

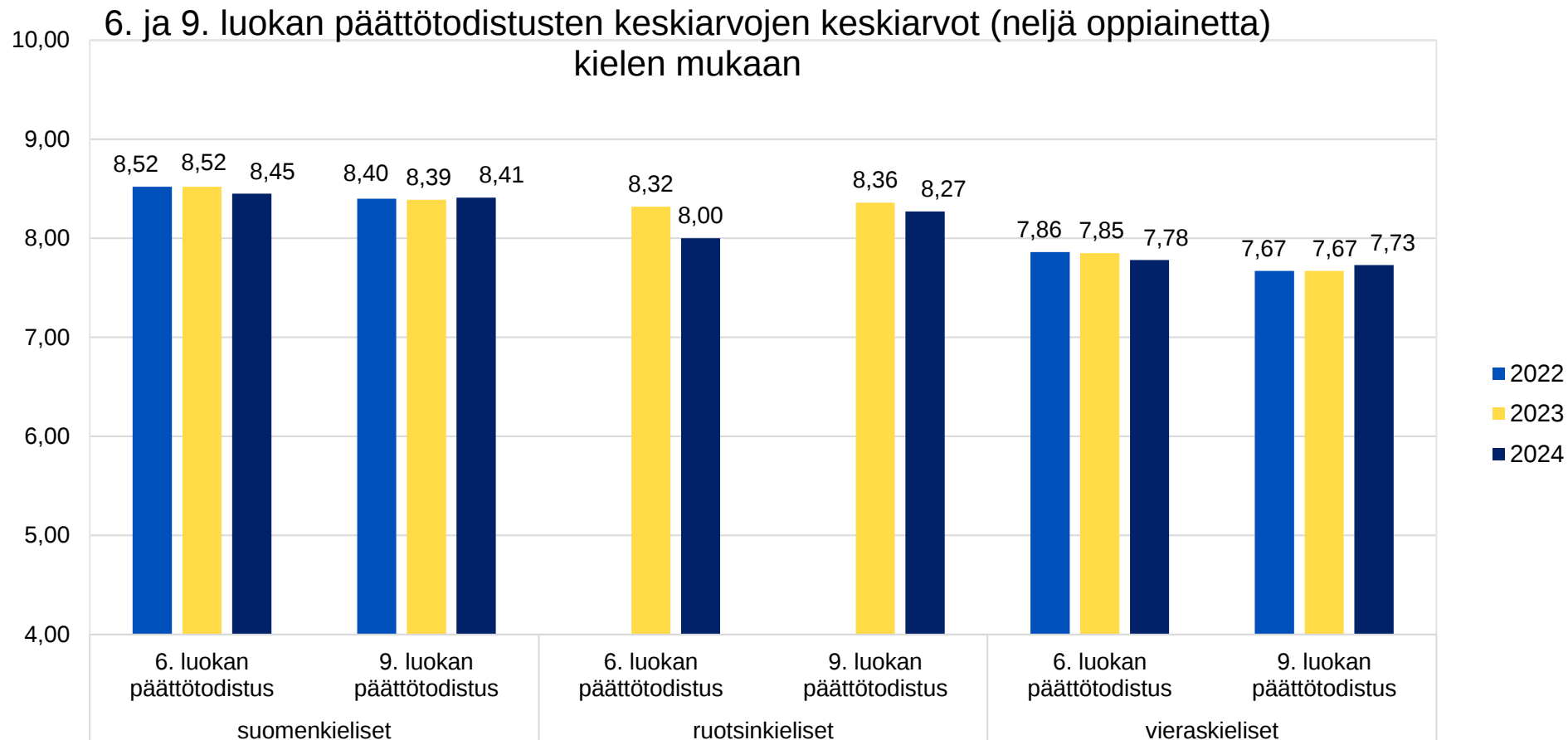
Mittarit:

Suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten oppilaiden keskiarvot päättötodistuksessa

S2-opetukseen osallistuvien osuus Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista

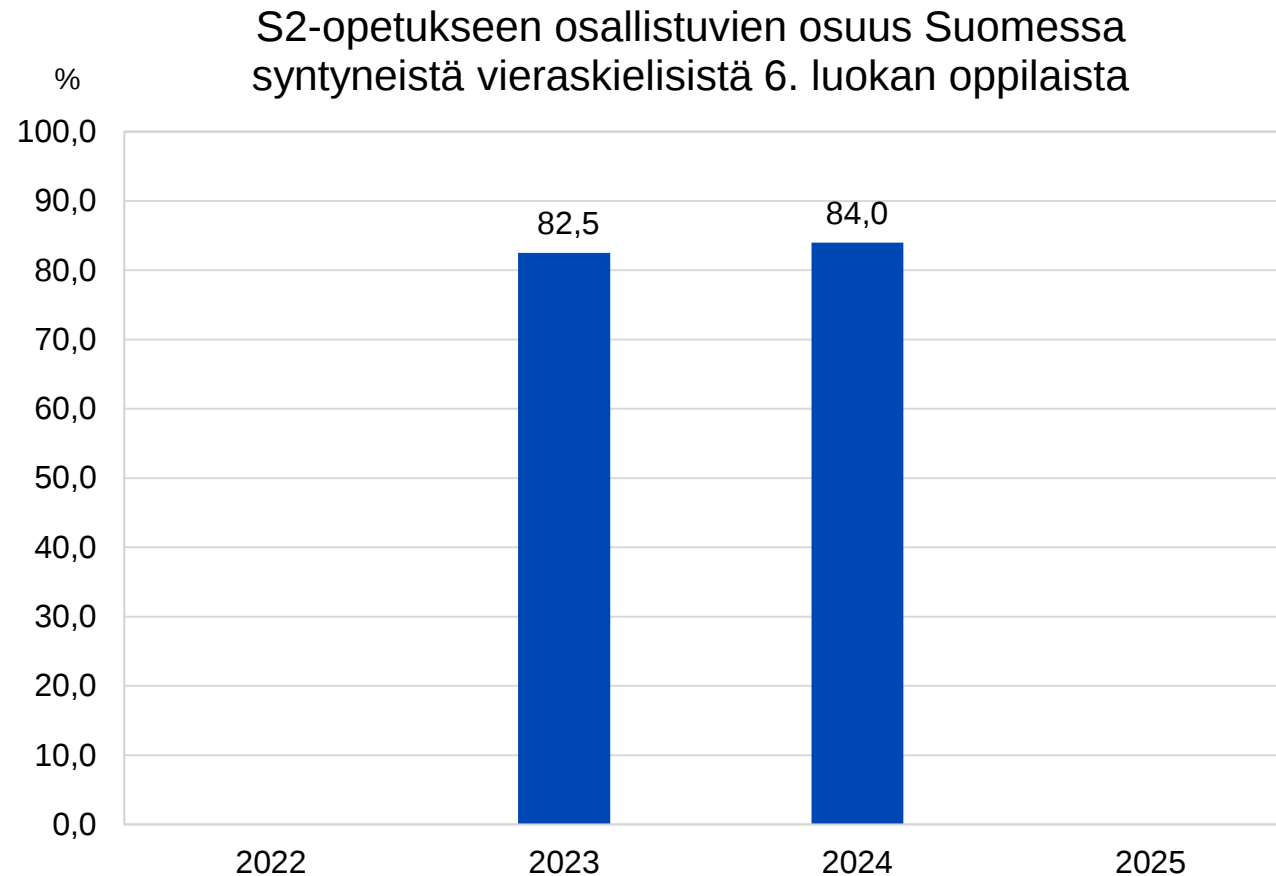
Kouluterveyskysely tulokset kiusaamiskokemuksista ja yksinäisyydestä

Suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten oppilaiden keskiarvot päättötodistuksissa

Lähde: Espoon kaupunki

S2-opetukseen osallistuvien osuus Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista

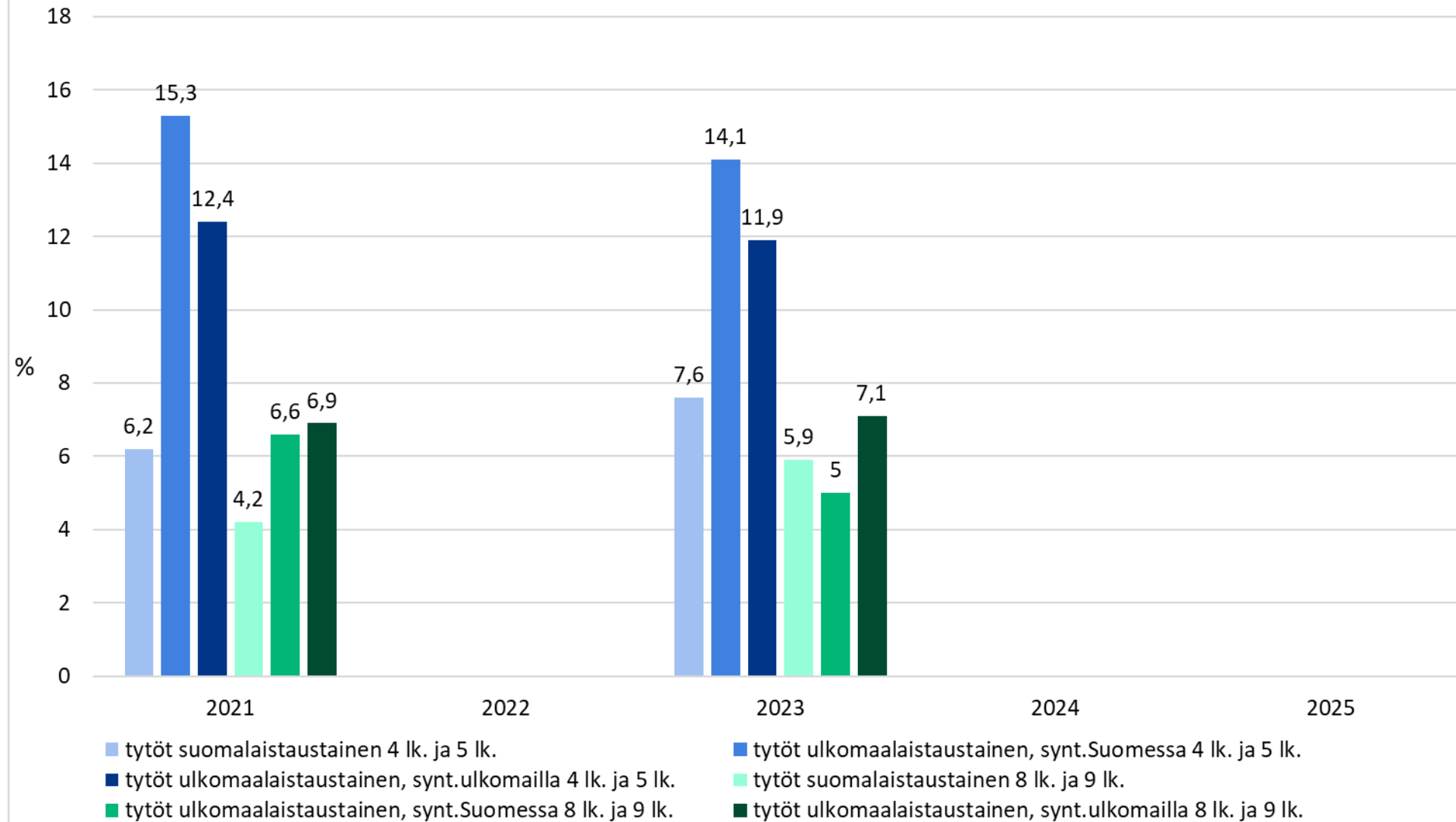
Vertailukelpoisia tuloksia vuodelta 2022 ei valitettavasti saatavilla

Kouluterveyskyselyn tuloksia kiusaamiskokemuksista ja yksinäisyydestä (diagrammit seuraavilla kalvoilla)

- Thl toteuttaa kouluterveyskyselyn joka toinen vuoksi, parittomina vuosina. Tämän vuoksi tuoreita tietoja vuodelta 2024 ei ole saatavilla.
- Alakouluikäisistä Suomessa syntyneistä ulkomaalaistaustaisista tytöistä 1,8 kertaa suurempi osuus kuin suomalaistaustaisista kokee tulleen kiusatuksi viikoittain. Yläkouluikässä erot tasoittuvat.
- Alakouluikäisistä ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista pojista viikoittain kokee tulevansa kiusatuksi kaksinkertainen osuus suomalaistaustaisiin verrattuna. Yläkouluikäisistä ulkomailla syntyneistä peräti kolminkertainen osuus kokee tulleen kiusatuksi viikoittain; osuus on korkea (20,3 % vuonna 2023) ja se on noussut selvästi vuoden 2021 tasosta (13,6 %).
- Yläkouluikäisistä ulkomailla syntyneistä tytöistä itsensä yksinäiseksi vuonna 2023 koki 26,5 %. Myös suomalaistaustaisista tytöistä itsensä yksinäiseksi kokee moni (20,6 %).
- Yläkouluikäisistä ulkomailla syntyneistä pojista itsensä yksinäiseksi koko yli kaksinkertainen joukko (16,5 %) suomalaistaustaisiin verrattuna (8,1 %).

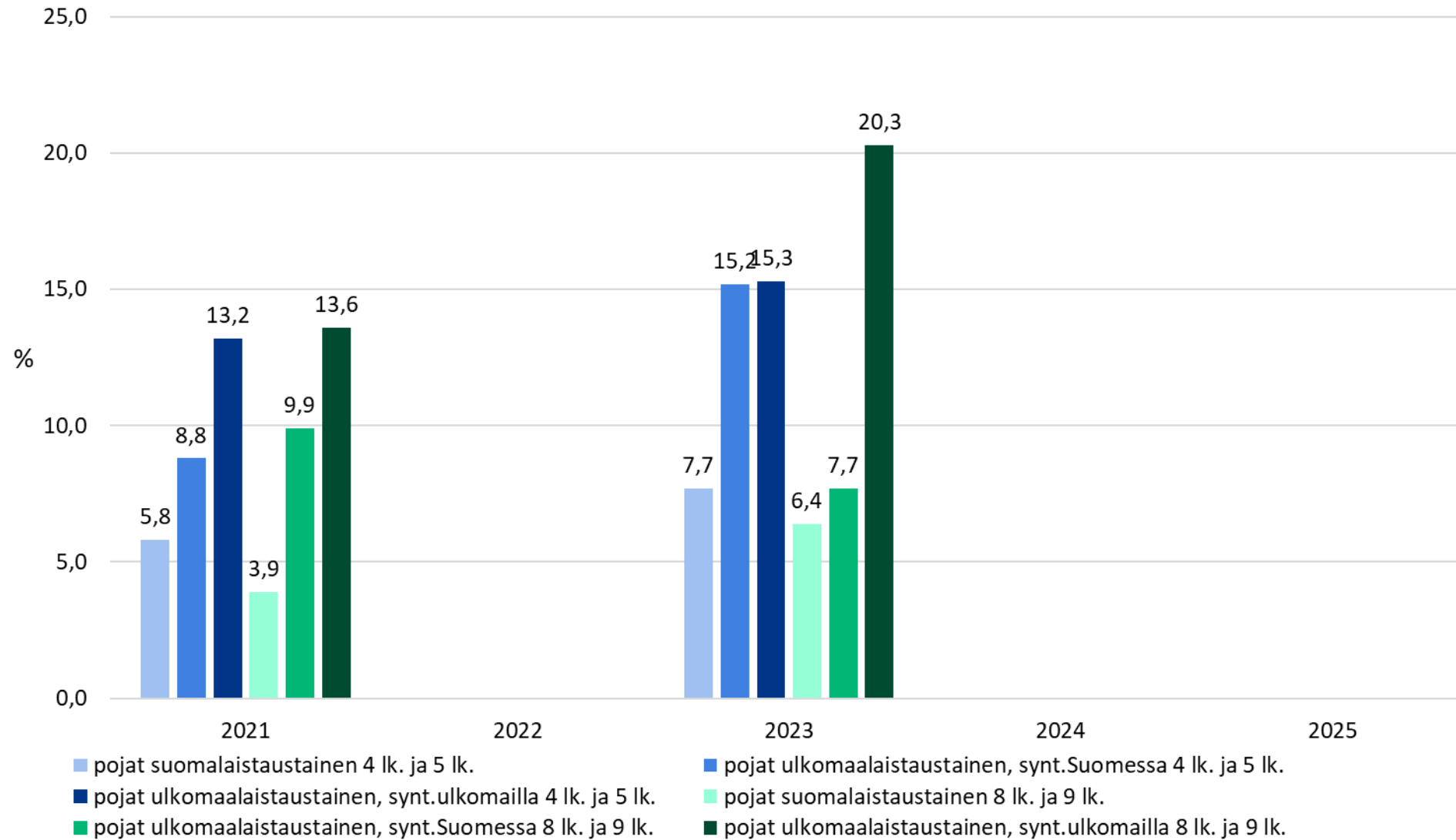
Kiusattuna vähintään kerran viikossa (tytöt)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

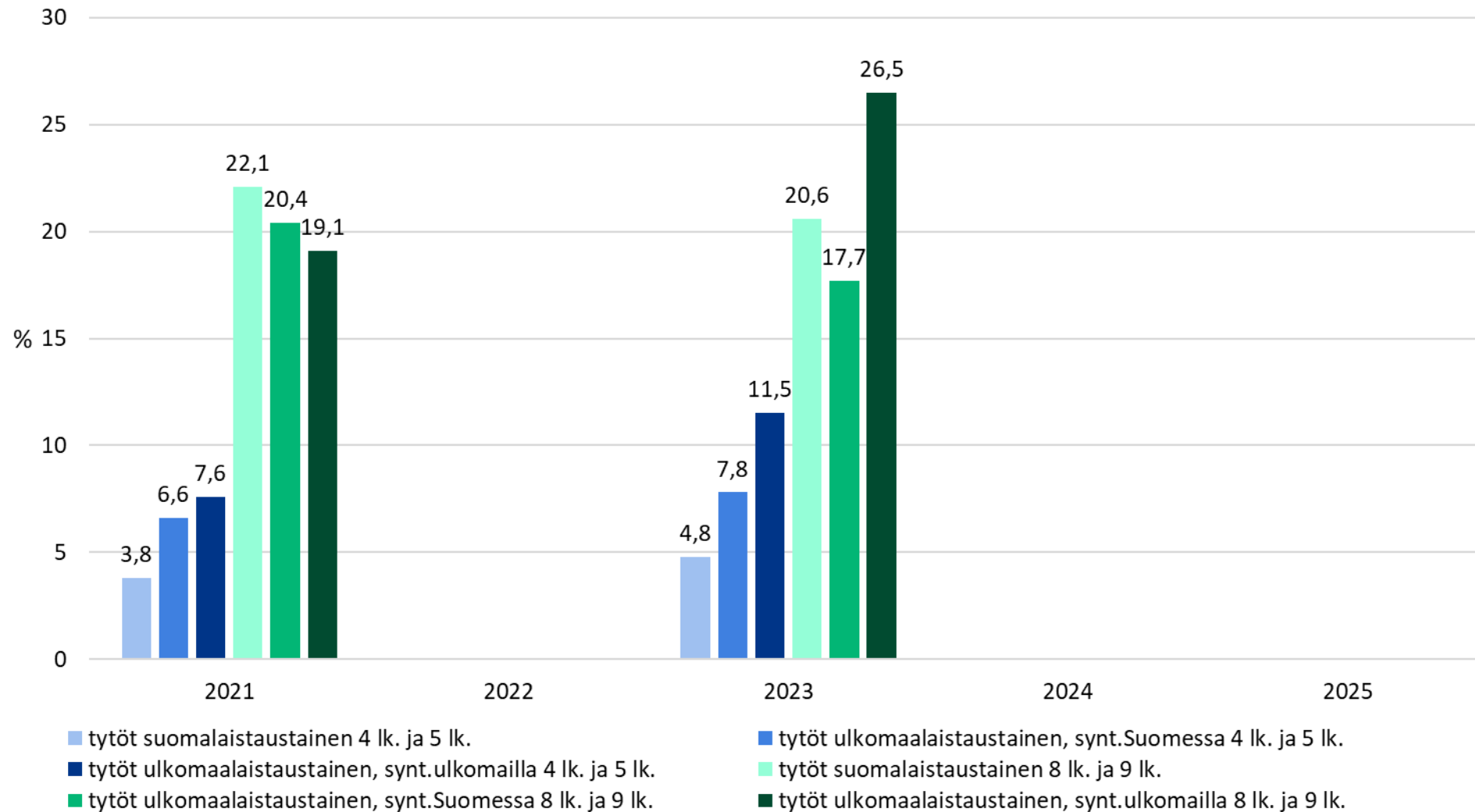
Kiusattuna vähintään kerran viikossa (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

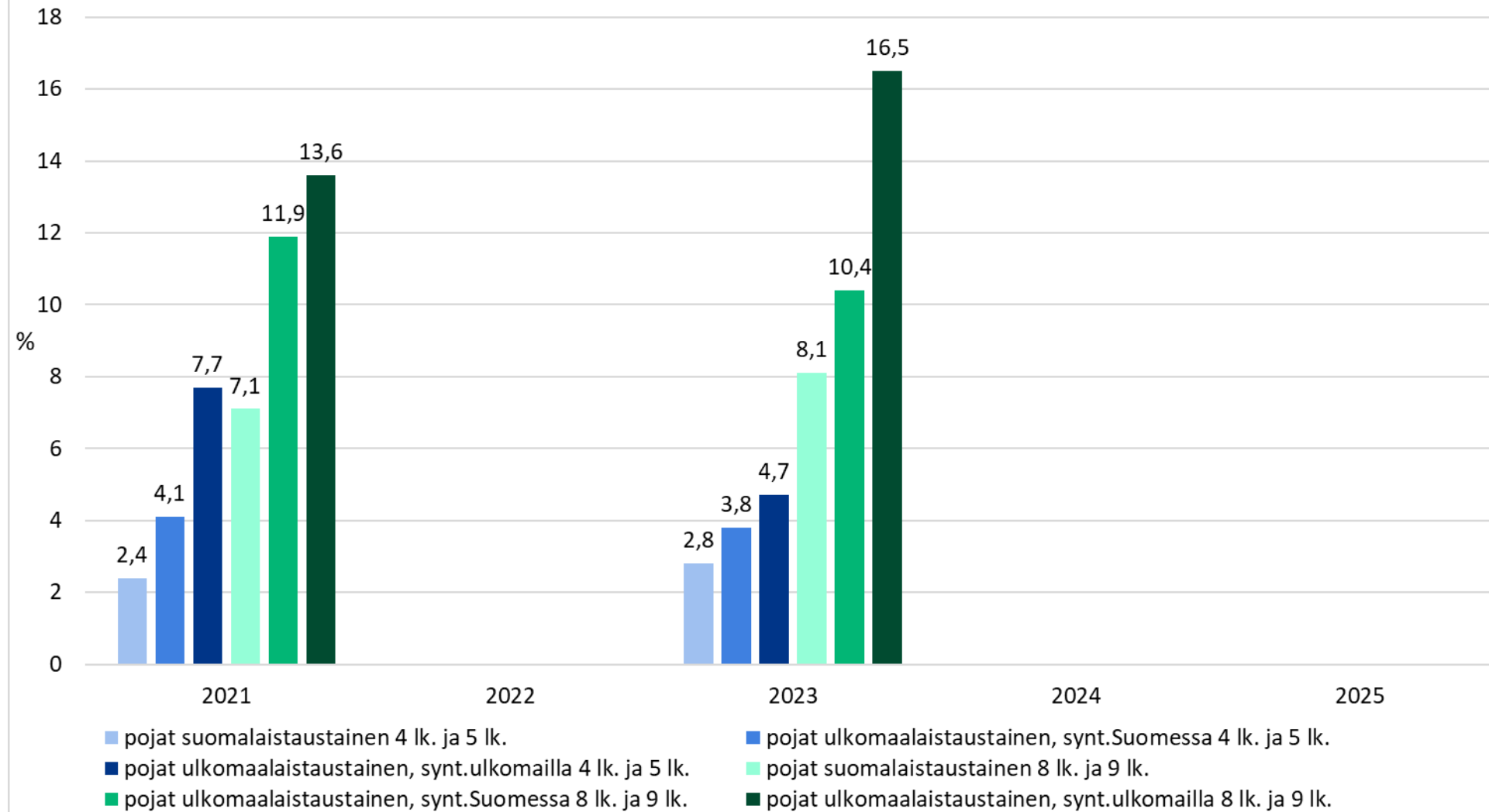
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi (tytöt)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Tavoite 3:

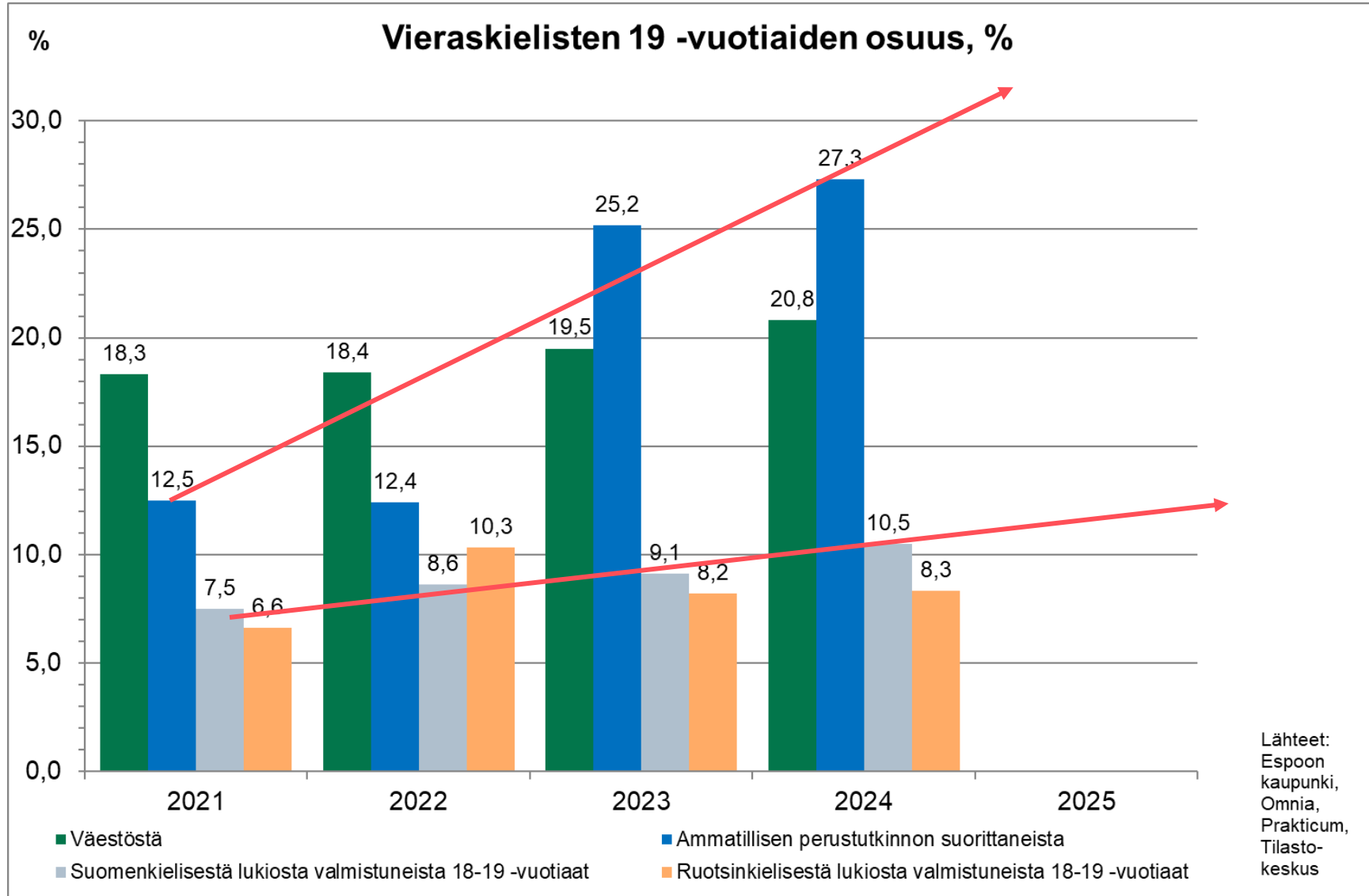
Toiselta asteelta yhdenvertaiset mahdollisuudet

Mittarit:

Vieraskielisten osuus 19-vuotiaista sekä Omniasta että Espoon lukioista valmistuneista

Vieras-, suomen- ja ruotsinkielisten keskeyttämisprosentit toisella asteella

Vieraskielisten osuus 19-vuotiaista sekä Omniasta että Espoon lukoista valmistuneista

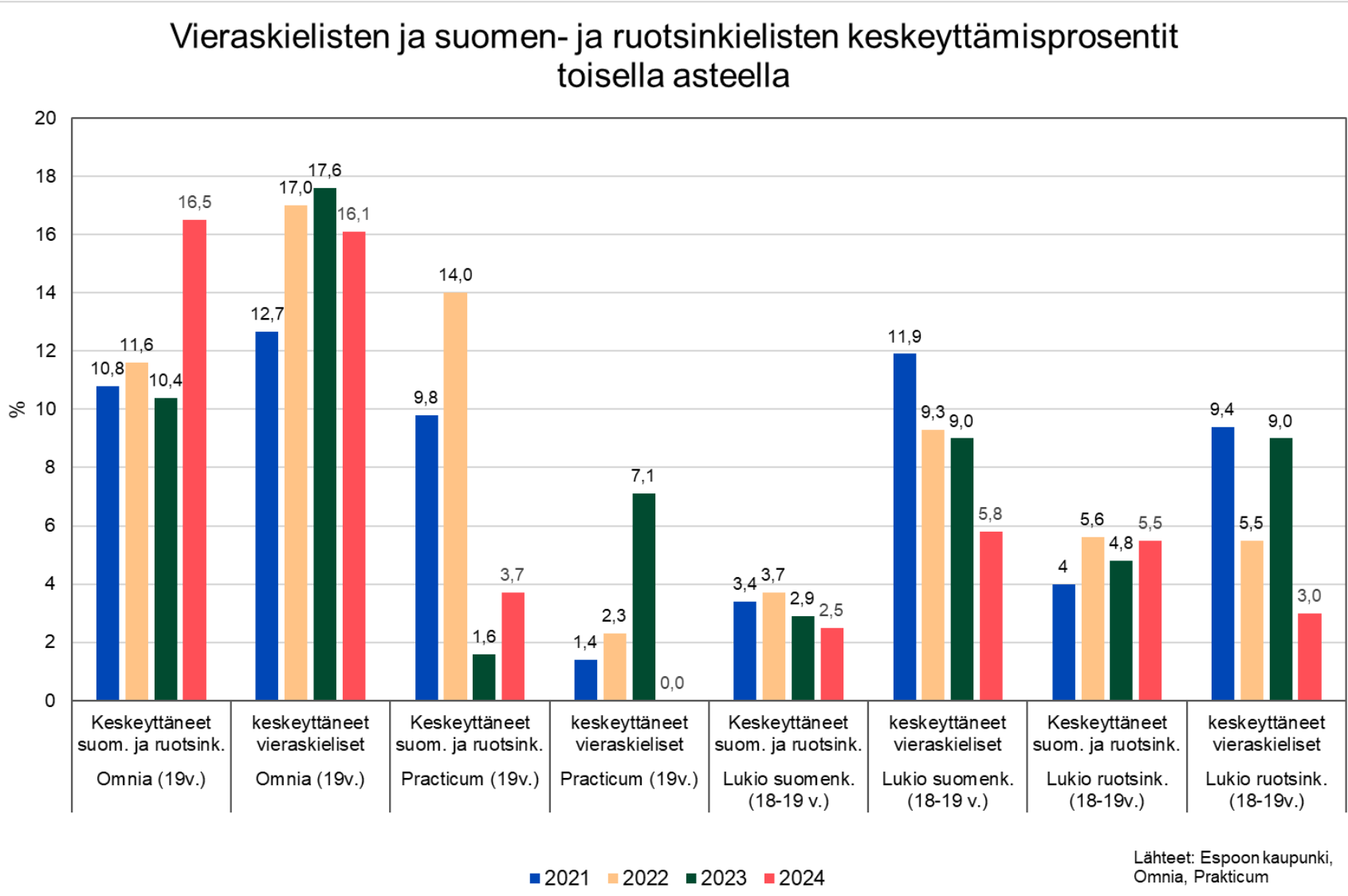

Sekä ammatillisesta koulutuksesta että lukioista valmistuneiden osuus on ilahduttavasti kasvanut.

Vieraskielisten osuus ammatillisen perustutkinnon suorittaneista ja uusista ylioppilaista on kuitenkin kasvanut eri tahtisesti.

Vaikutukset sosiaalisen liikkuvuuden mahdollisuuteen ja tuleviin työmarkkinoihin?

Vieras-, suomen ja ruotsinkielisten keskeyttämisprosentit toisella asteella

Suomen- ja ruotsinkielisissä lukoissa vieraskielisten opiskelijoiden keskeyttämiset selkeässä laskussa.

Ammatillisessa koulutuksessa (Omnia) keskeyttäneiden osuudessa pientä laskua. Suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten opiskelijoiden keskeyttämisprosentit samaa suuruusluokkaa.

Tavoite 4:

Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla

Mittarit:

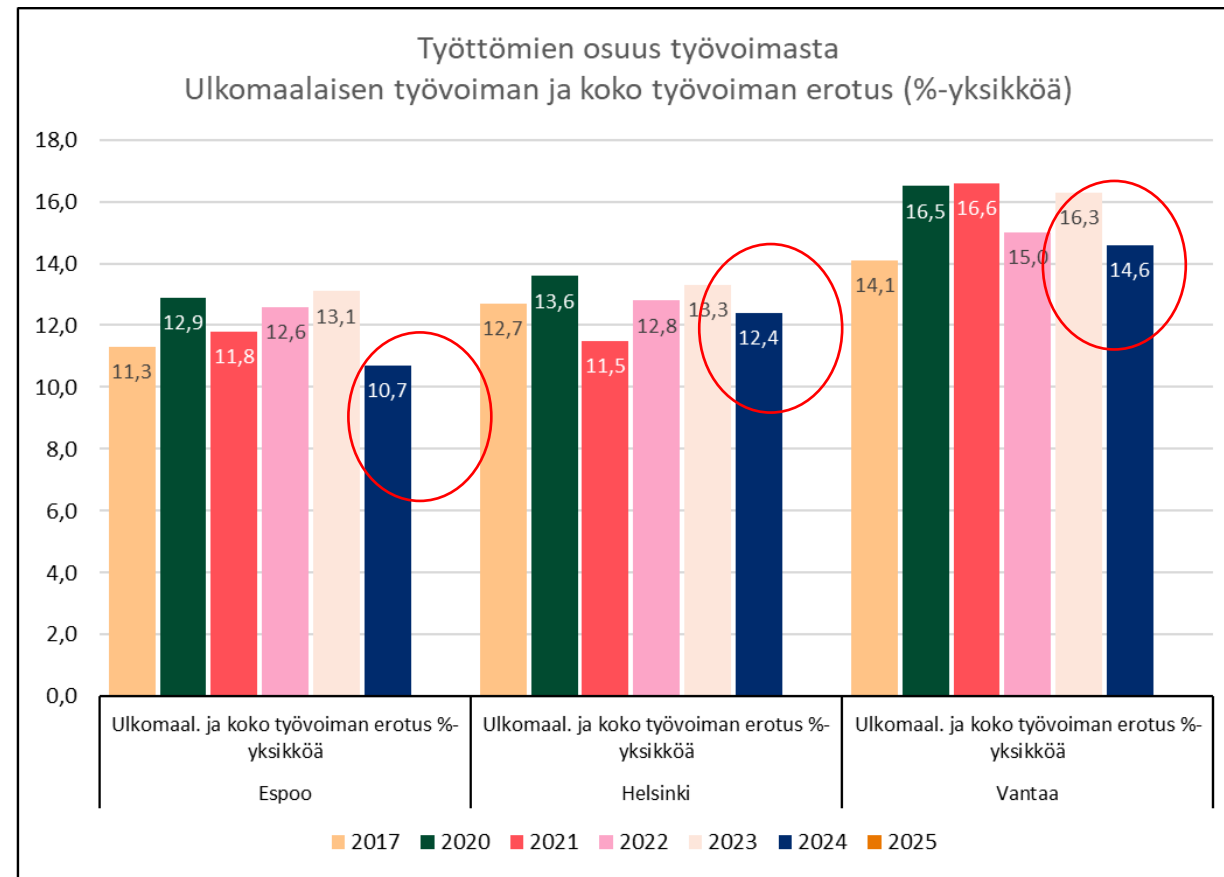
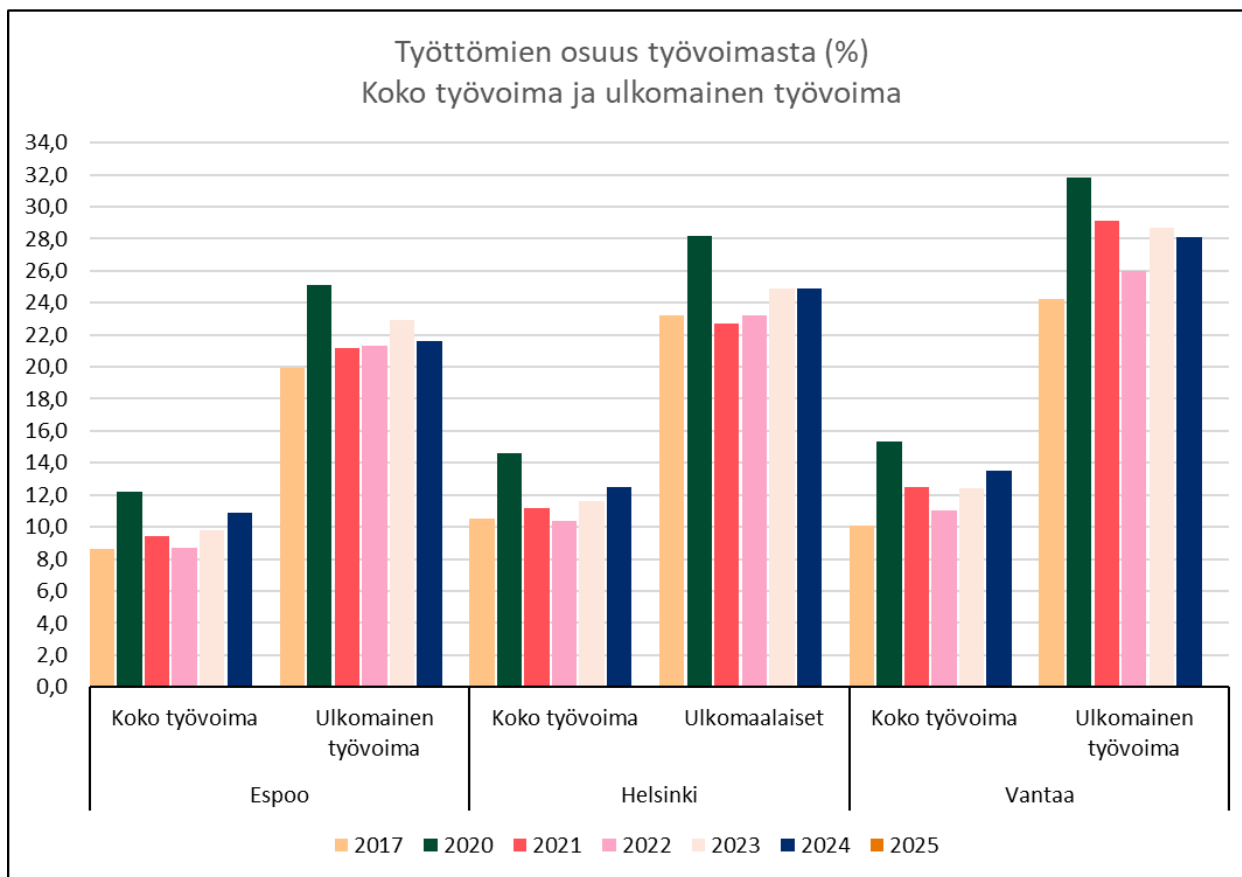
Ulkomaalaisten työttömyysaste laskee ja suhteellinen ero yleiseen työttömyysasteeseen puolitetaan valtuustokauden aikana

Ulkomaalaisten osuus työttömistä ja palkkatuen saajista sukupuolittain

Osaamiskeskuspalvelut: 1 000 uutta asiakasta vuodesta, valtuustokauden aikana 1 000 asiakasta töihin ja 1 000 suorittamaan osa- tai ammatillista tutkintoa.

Maahanmuuttajanaisten työllisyysaste Uudellamaalla ja muiden Pohjoismaiden pääkaupunkien lähialueilla

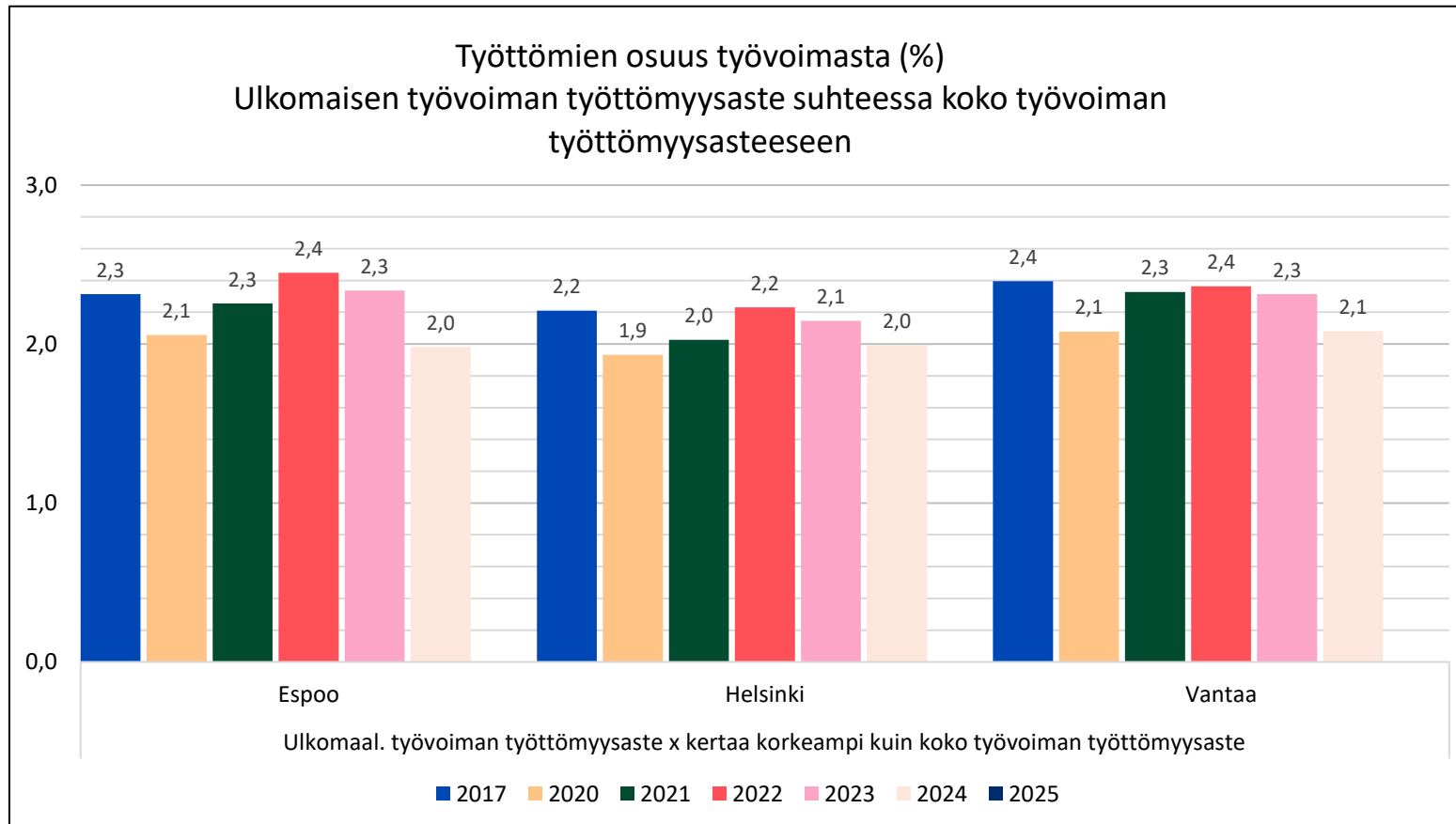
Ulkomaalaisten työttömyysaste sekä ulkomaalaisten koko työvoiman työttömyysasteen erotus

Ulkomainen työvoima = työvoimaan kuuluvat ulkomaan kansalaiset

Lähde: Uudenmaan ely-keskus

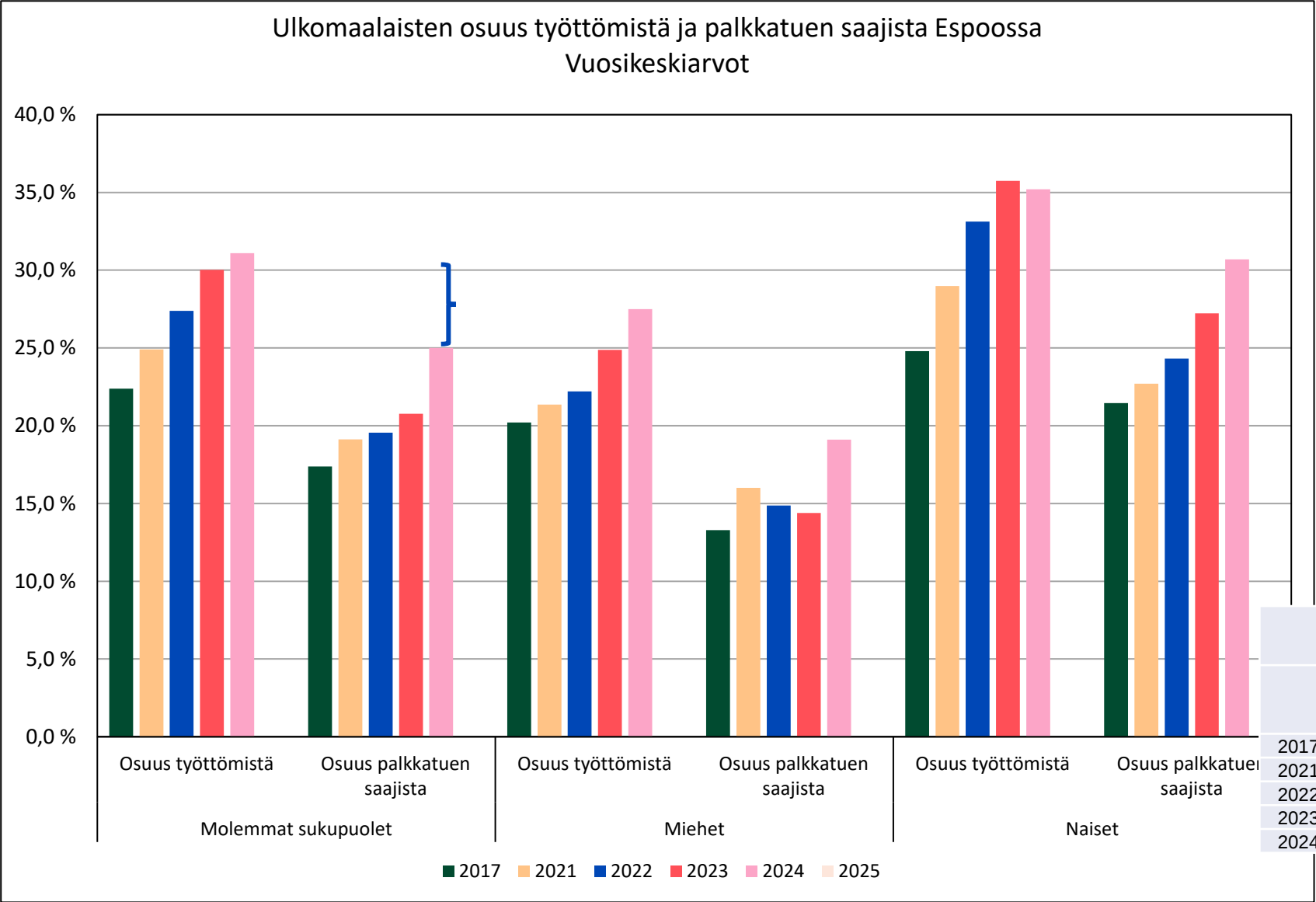
Ulkomaalaisten työttömyysasteen suhteellinen ero yleiseen työttömyysasteeseen

Koska Espoossa suomalaistaustaisten työttömyys on suhteellisen alhaisella tasolla, on vertailu naapurikaupunkeihin ankara.

Kun maahanmuuttajien osuus työikäisestä väestöstä kasvaa edelleen nopeasti, ei työttömyysasteiden kaksinkertainen ero ole kestävä.

Ulkomaalaisten osuus työttömistä ja palkkatuen saajista sukupuolittain

Palkkatuen myöntöperusteet, rahoitus ja palkkatuen myöntämisen kannustimet kunnille ovat olleet muutoksessa.

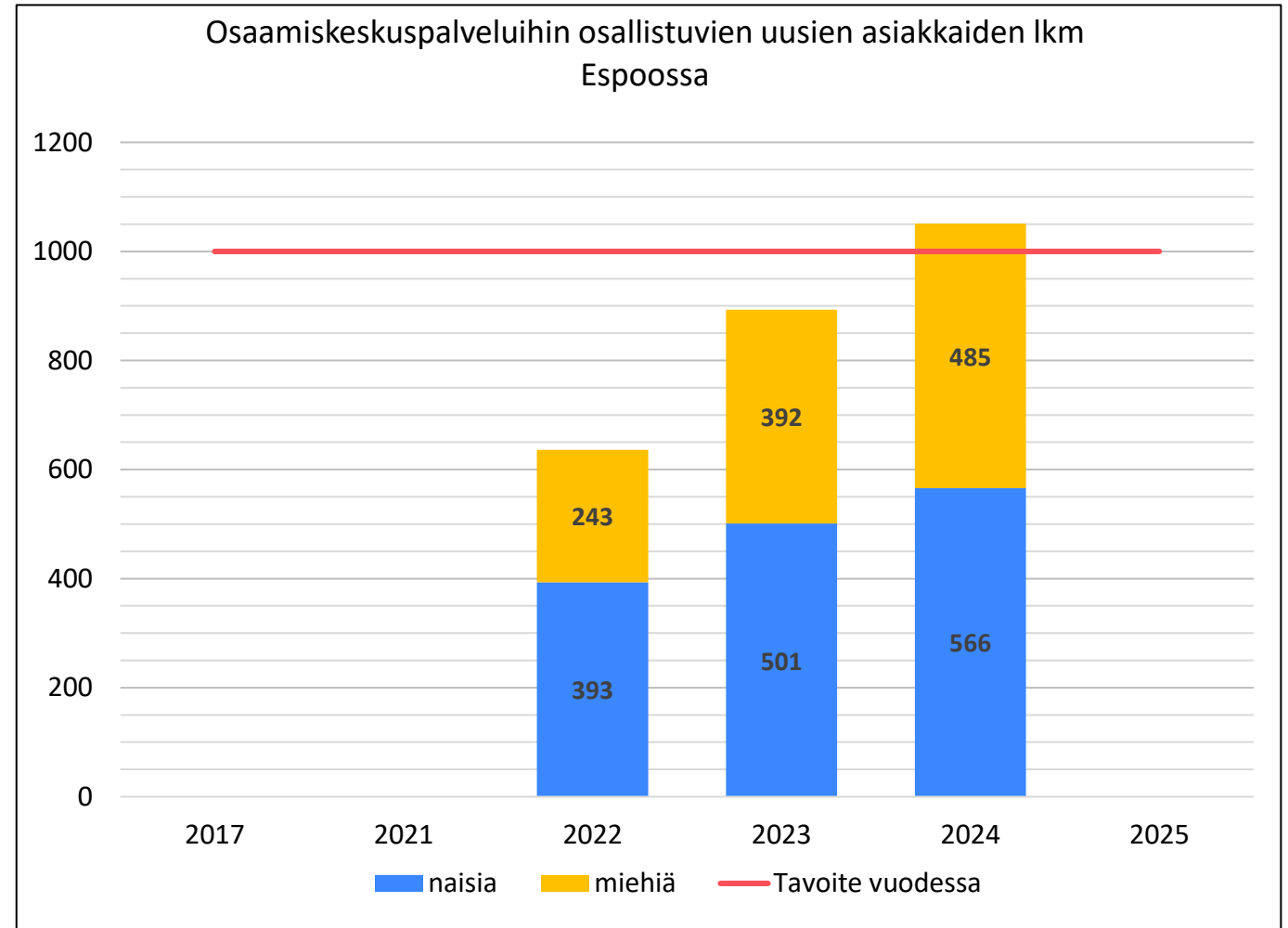
Edelleenkin palkkatukea olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää nykyistä laajemmin maahanmuuttajien yksityiselle sektorille työllistymisen vauhdittajana.

	Molemmat sukupuolet		Miehet		Naiset	
	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista	Osuus työttömistä	Osuus palkkatuen saajista
2017	22,4 %	17,4 %	20,2 %	13,3 %	24,8 %	21,5 %
2021	24,9 %	19,1 %	21,4 %	16,0 %	29,0 %	22,7 %
2022	27,4 %	19,6 %	22,2 %	14,9 %	33,1 %	24,3 %
2023	30,0 %	20,8 %	24,9 %	14,4 %	35,7 %	27,2 %
2024	31,1 %	25,0 %	27,5 %	19,1 %	35,2 %	30,7 %

Osaamiskeskuspalveluiden uudet asiakkaat

Tavoitteena on saada osaamiskeskuspalveluihin yhteensä 1 000 uutta asiakasta vuodessa.

Tehostuneen asiakasohjauksen myötä tavoite saavutettiin vuonna 2024, jolloin uusia asiakkaita oli 1 051. Näistä naisia oli 54 %.

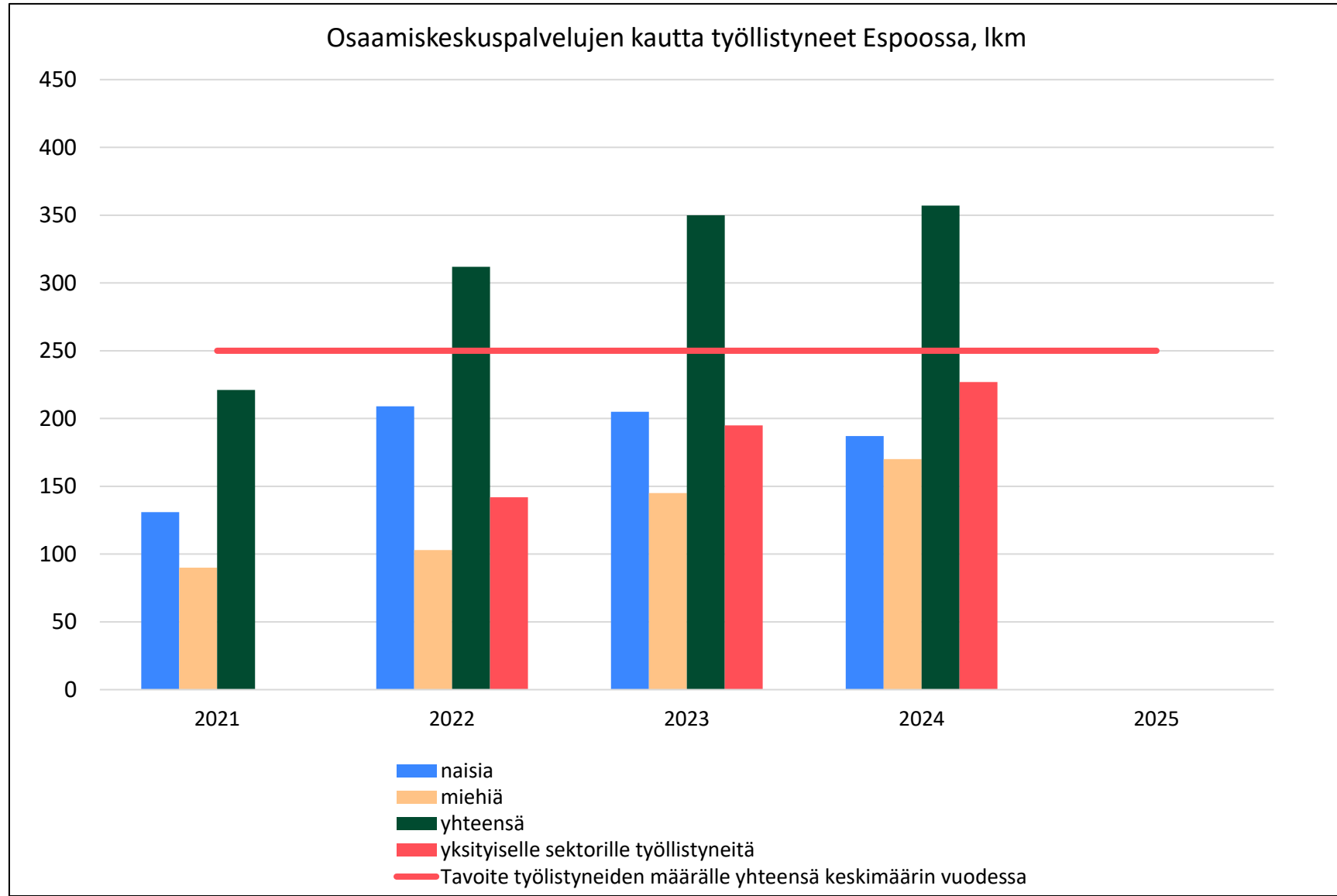
Osaamiskeskuspalveluista työllistyneet

Neljän vuoden aikana tavoitteena on saada 1000 asiakasta töihin.

Kolmen vuoden jälkeen työllistyneitä on yhteensä 1019.

Vuonna 2024 työllistyneistä 64 % työllistyi yksityiselle sektorille.

Vuonna 2024 työllistyneistä naisia oli 52 %.

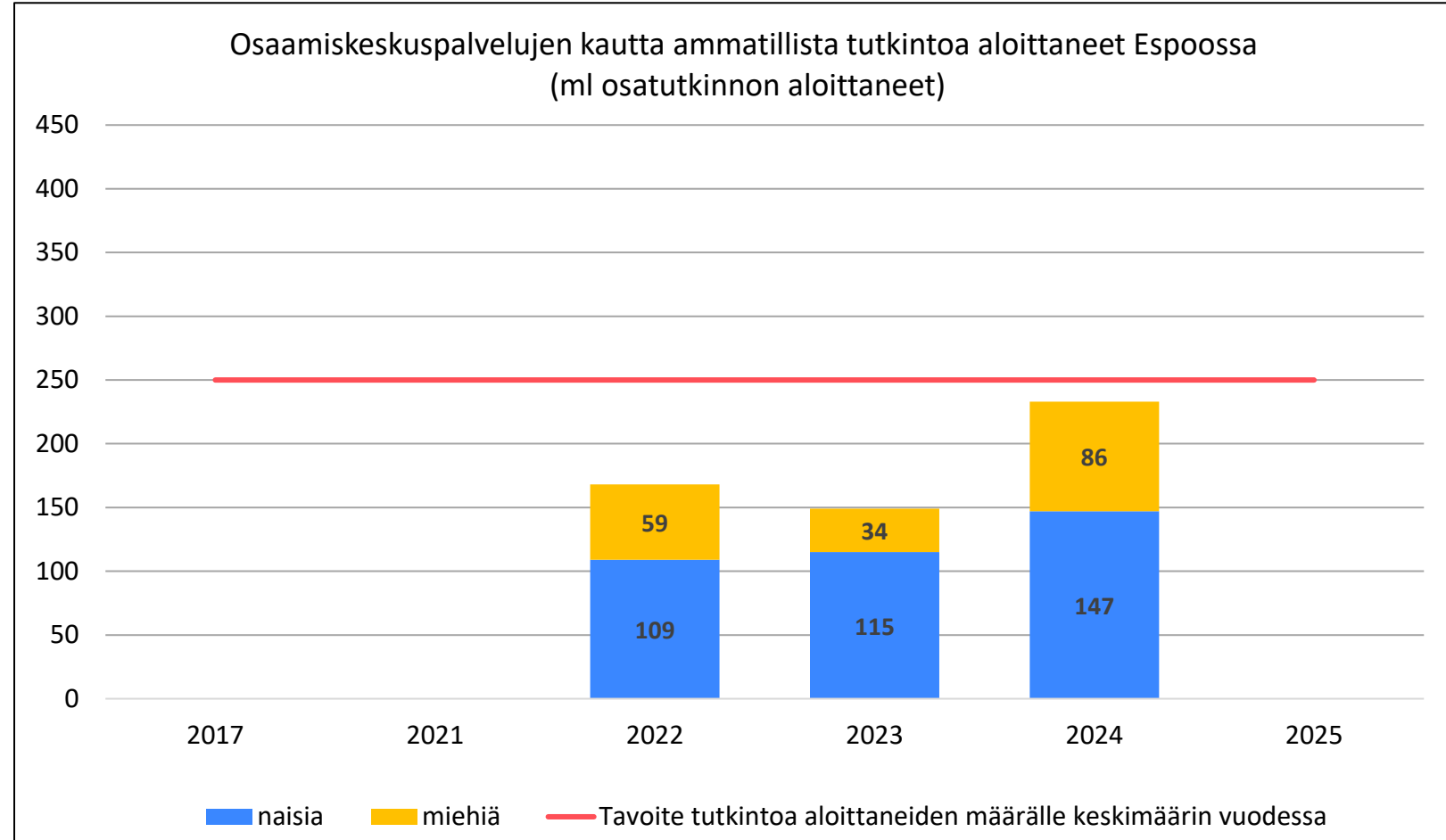

Osaamiskeskuspalveluista suorittamaan ammatillista tutkintoa tai osatutkintoa

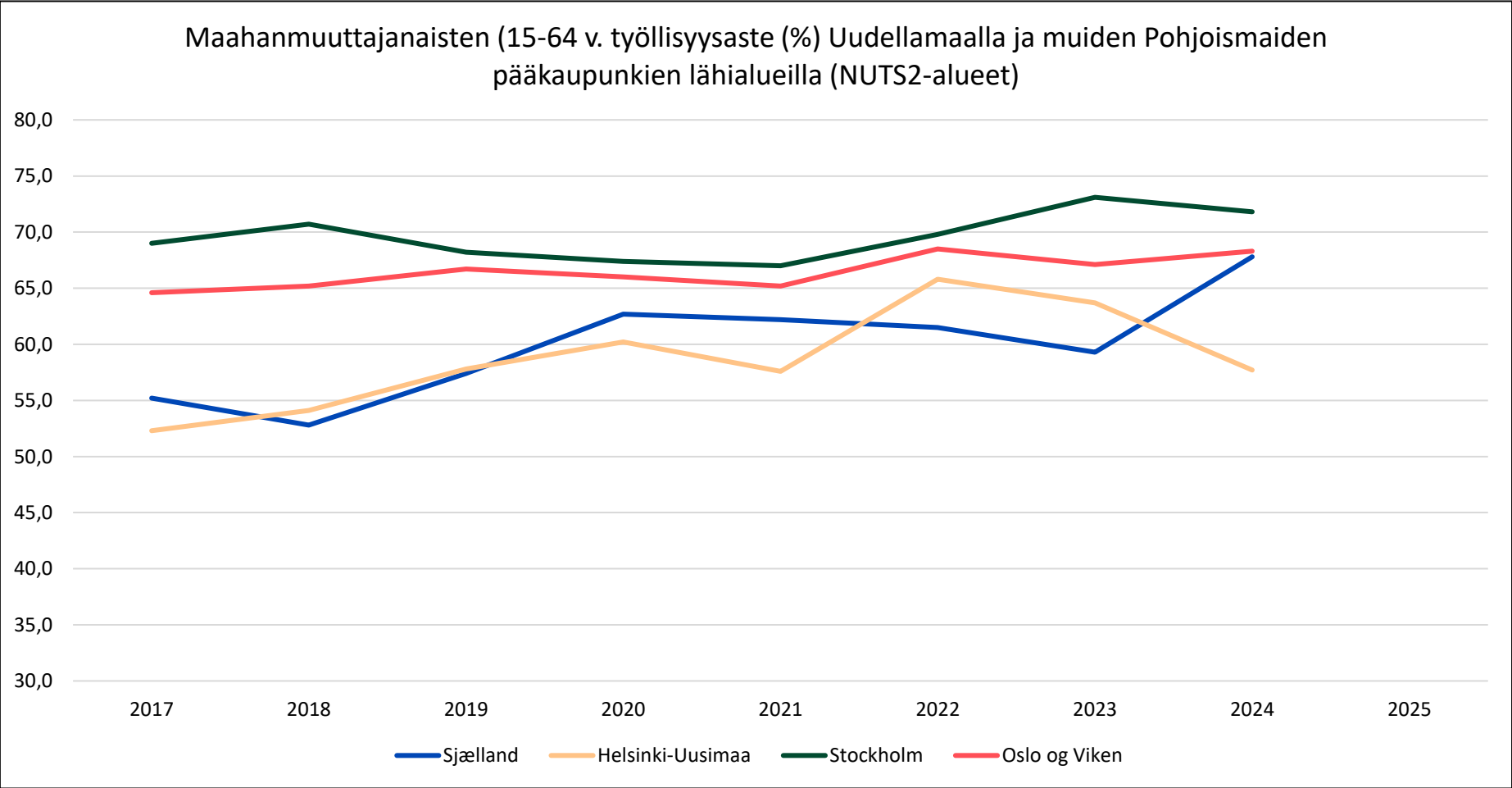
Neljän vuoden tavoitteena on saada 1000 asiakasta suorittamaan ammatillista- tai osatutkintoa.

Tavoitteesta ollaan näillä näkymin hieman jäämässä, mutta vuonna 2024 päästiin jo lähelle vuosittaista tavoitetasoa.

Vuonna 2024 opiskelemaan jatkaneista naisia oli 63 %.

Maahanmuuttajanaisten työllisyysaste Uudellamaalla ja muiden Pohjoismaiden pääkaupunkien lähialueilla

Helsinki-Uusimaan myönteinen kehitys on vuonna 2024 kääntynyt selvästi huonompaan suuntaan.

Tavoite 5:

Espoosta rakennetaan huippuosaajille ja heidän perheilleen paras paikka asua

Mittarit:

Talent Espoo –tapahtumiin ja palveluihin osallistuneiden määrän kumulatiivinen kasvu

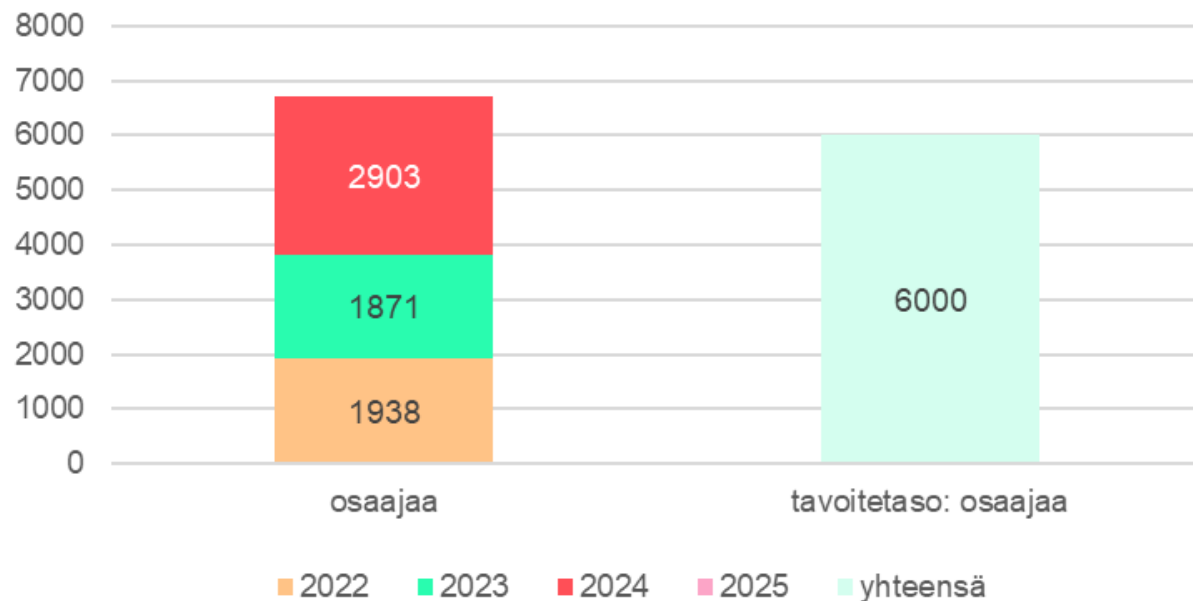
Espoon ulkomaalaistaustaisten johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä

Osaajien ja työnantajien tyytyväisyys Talent Espoo –tapahtumiin ja -palveluihin

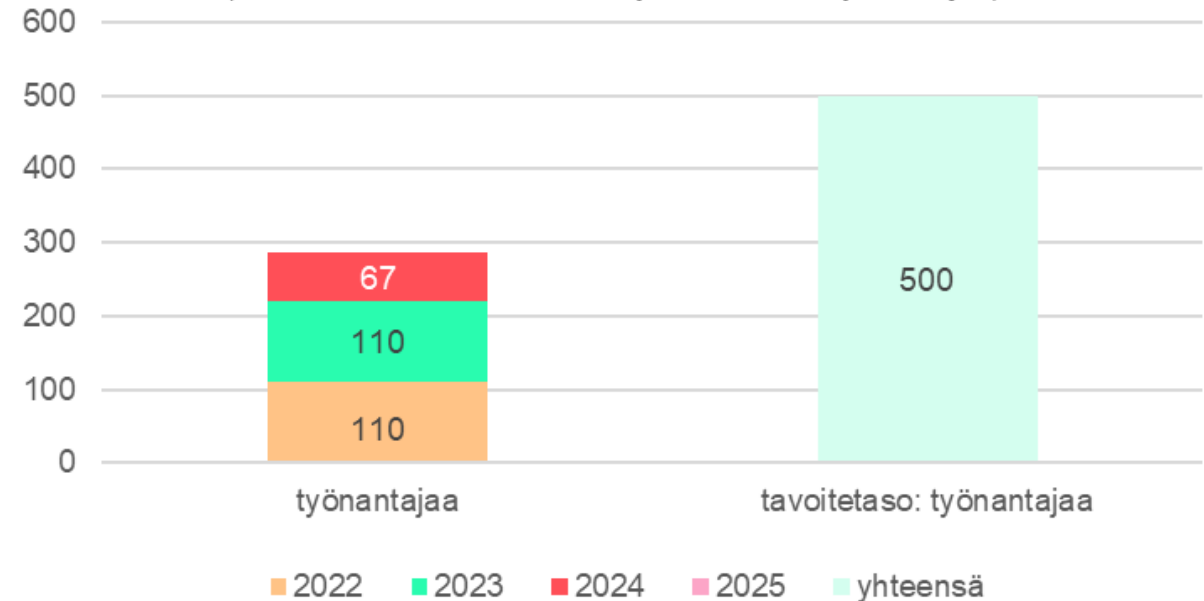
Talent Espoossa osaajien ja työnantajien välillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

Talent Espoo –tapahtumiin ja –palveluihin osallistuneiden määrän kumulatiivinen kasvu

Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin osallistuneiden kumulatiivinen kasvu: osaajat
(valtuustokauden tavoitteena yhteensä 6000 kansainvälistä osaajaa)

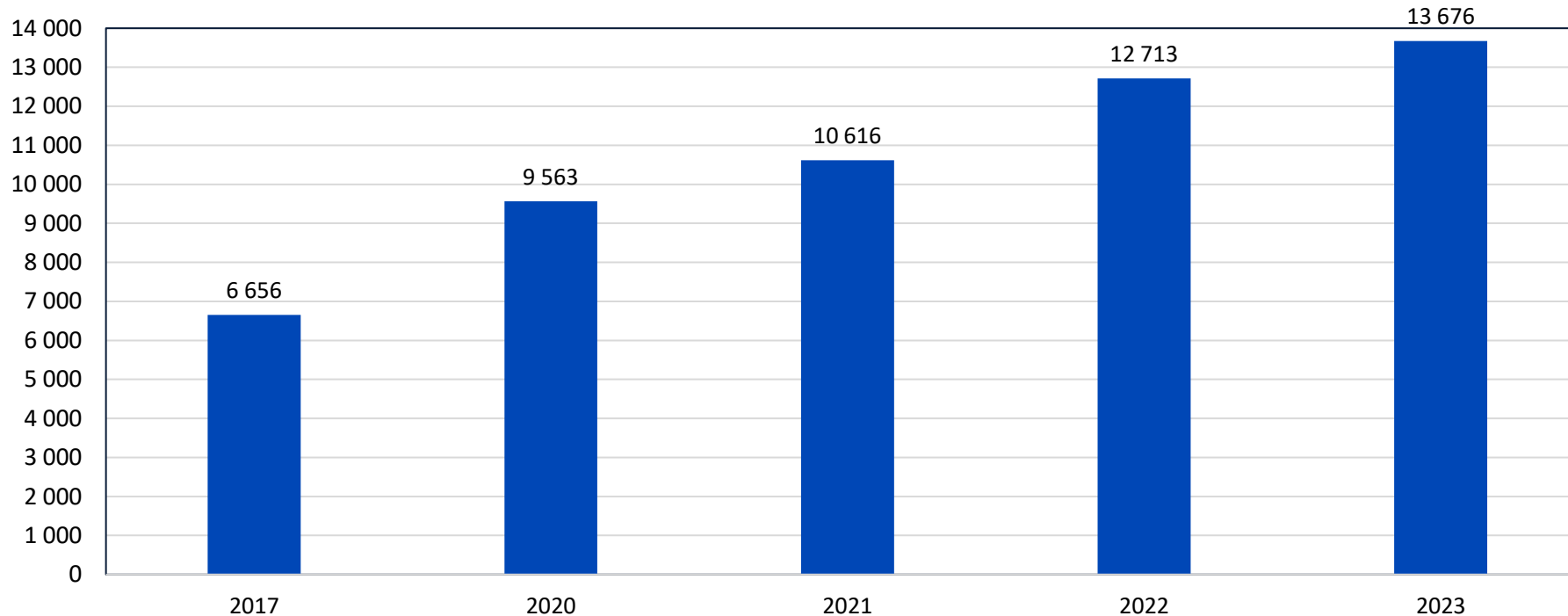

Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin osallistuneiden kumulatiivinen kasvu: työnantajat
(valtuustokauden tavoitteena yhteensä 500 työnantajaa)

Espoon ulkomaalaistaustaisten johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä

Espoossa asuvat työlliset ulkomaalaistaustaiset johtajat, erityisasiantuntijat ja asiantuntijat, henkeä

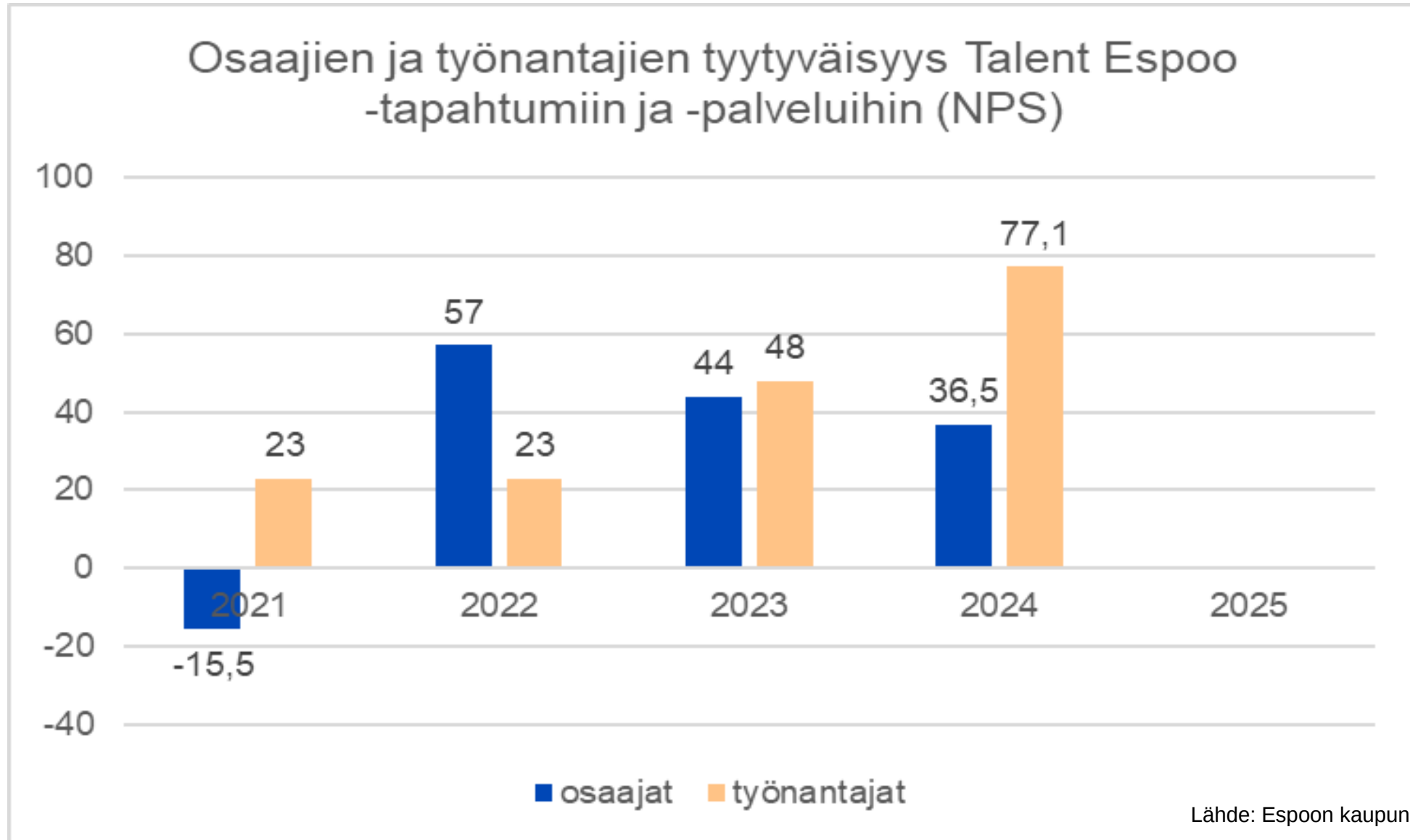

Lähde: Tilastokeskus

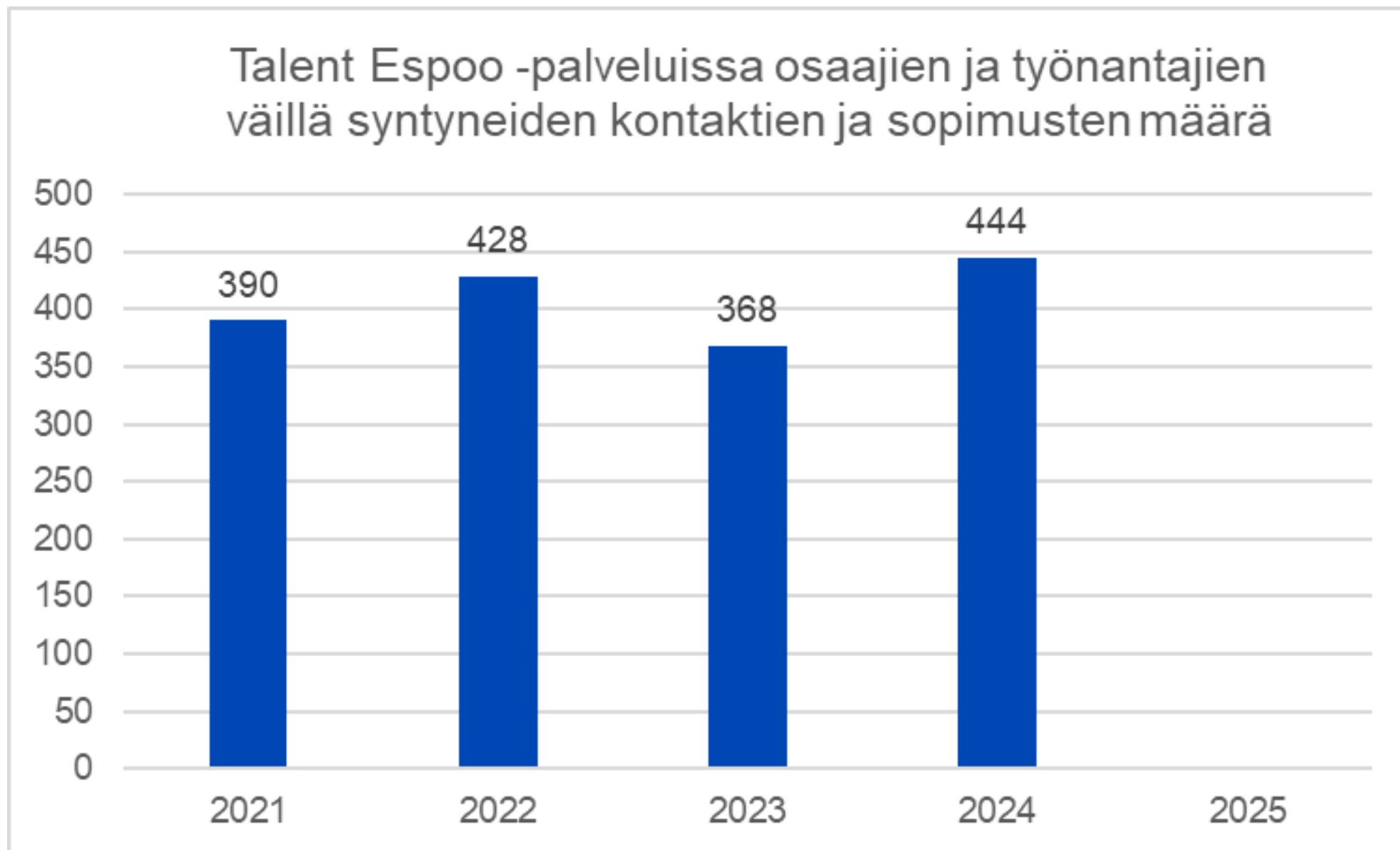
Vuodesta 2020 vuoteen 2023 näihin ammattiluokkiin kuuluvien ulkomaalaistaustaisten työllisten määrä Espoossa kasvoi 43 %.

Espoon osuus koko maan näihin ammattiluokkiin kuuluvista oli 20,1 % vuonna 2023.

Osaajien ja työnantajien tyytyväisyys Talent Espoo -tapahtumiin ja -palveluihin

Talent Espoossa osaajien ja työnantajien välillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

Tavoite 6:

Maahanmuuttajien yrittäjyyttä tuetaan

Mittari:

Vieraskielisten osuus alkaville yrittäjille tarjottavien palveluiden asiakkaista

Vieraskielisten osuus alkaville yrittäjille tarjottavien palveluiden asiakkaista

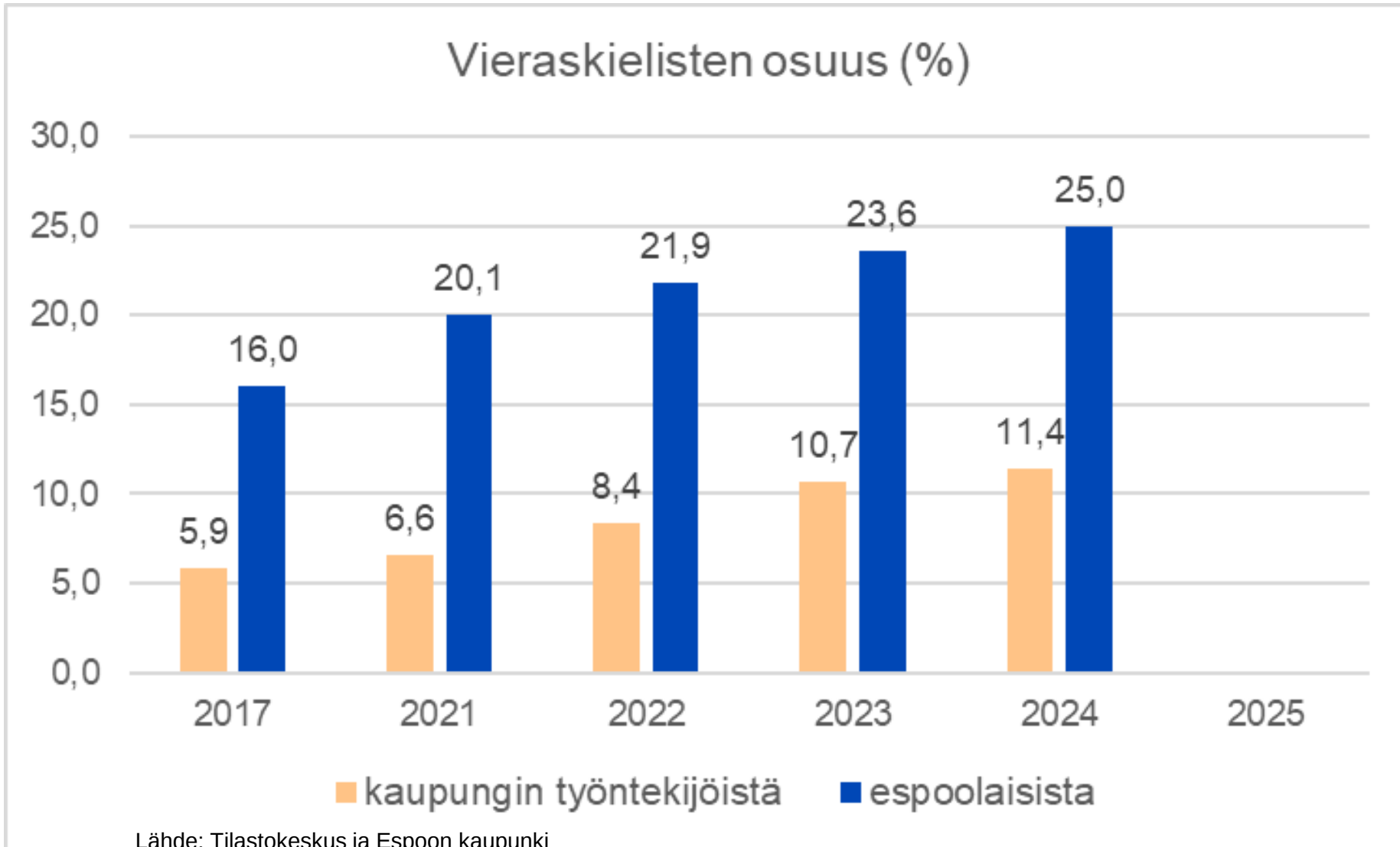
Tavoite 7:

Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta

Mittari:

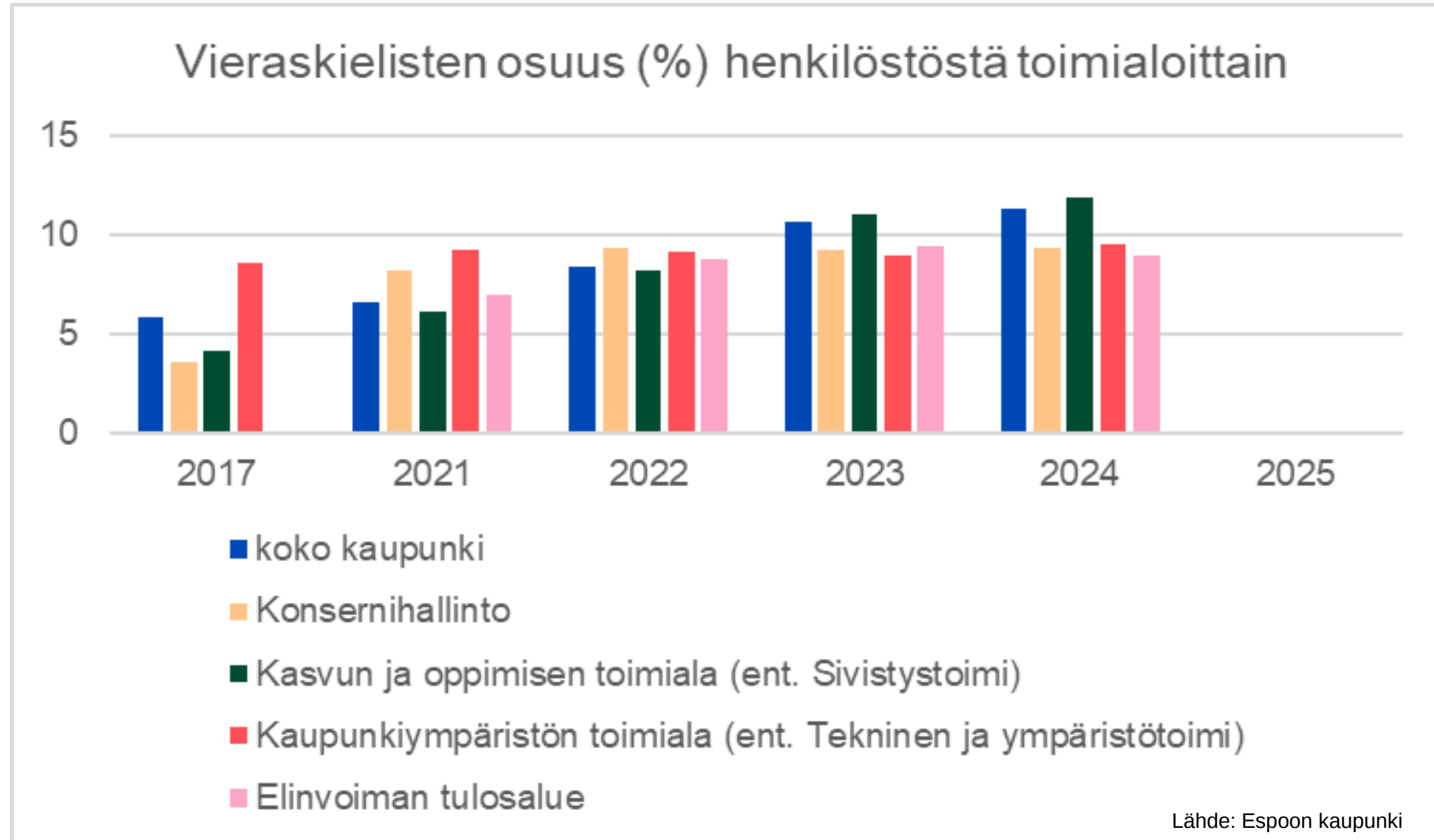
Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista/kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

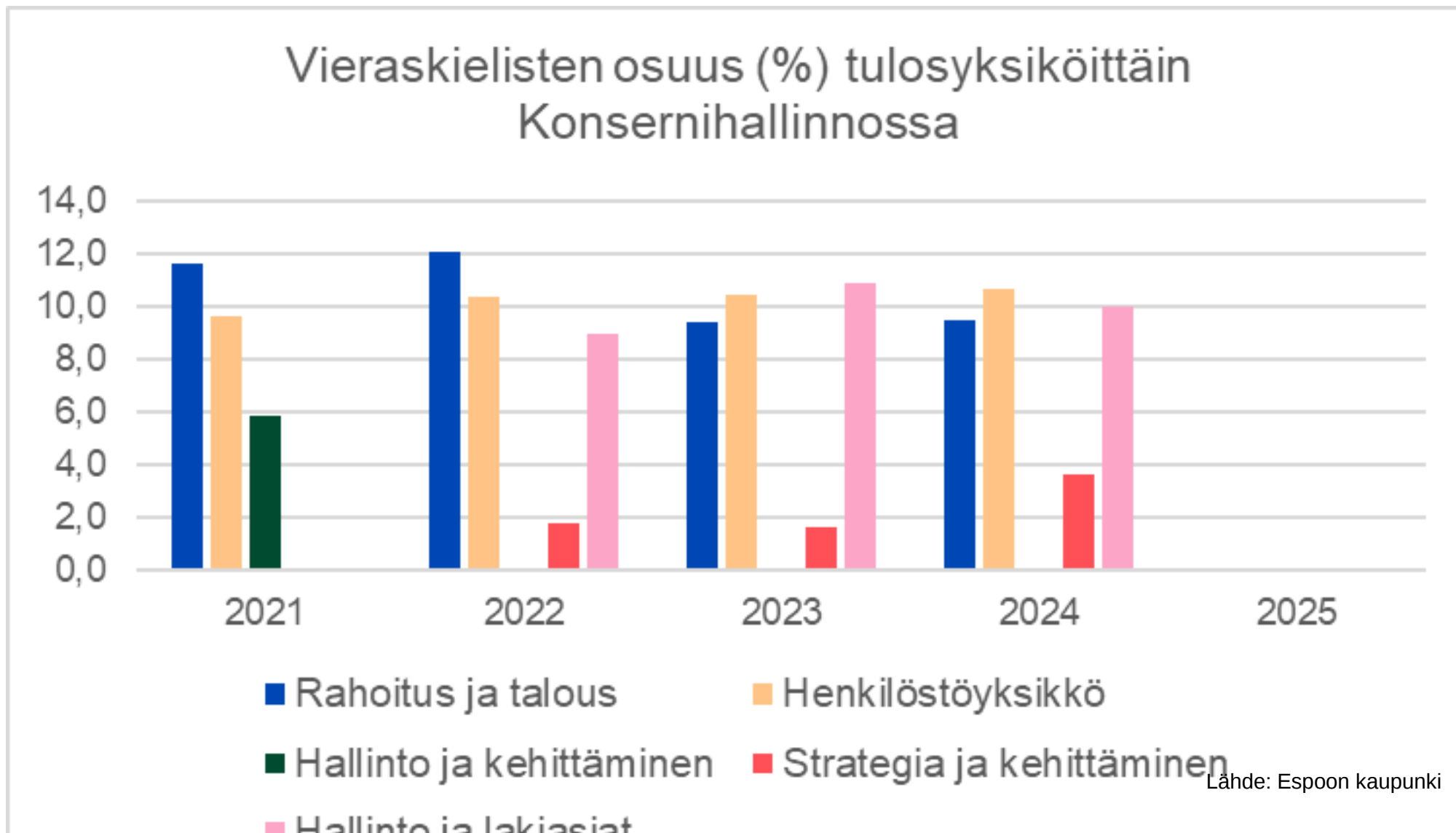

Vuonna 2024 vieraskielisten osuus henkilöstössä kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä ja kaupungin väestössä 1,4 prosenttiyksikköä.

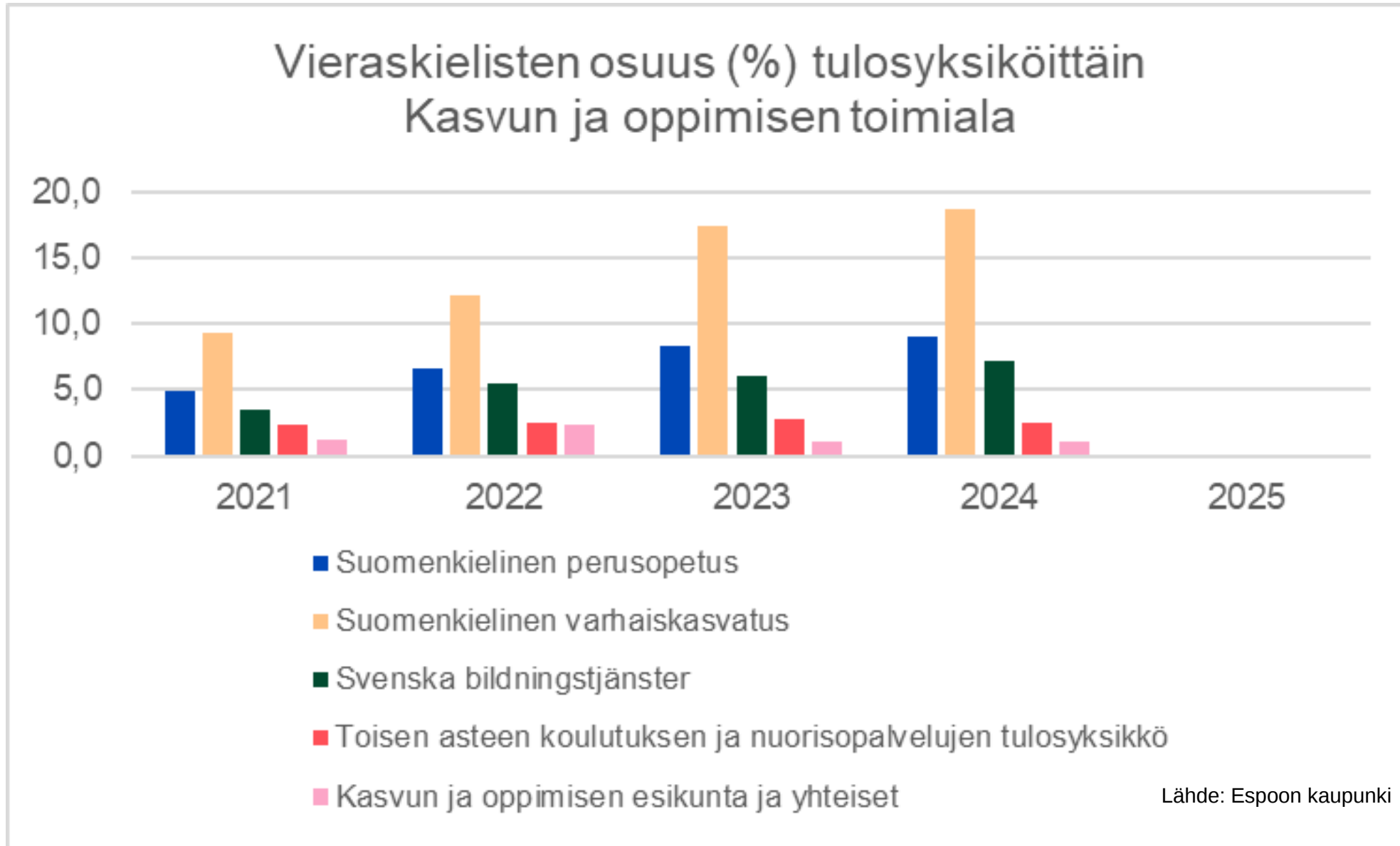
Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

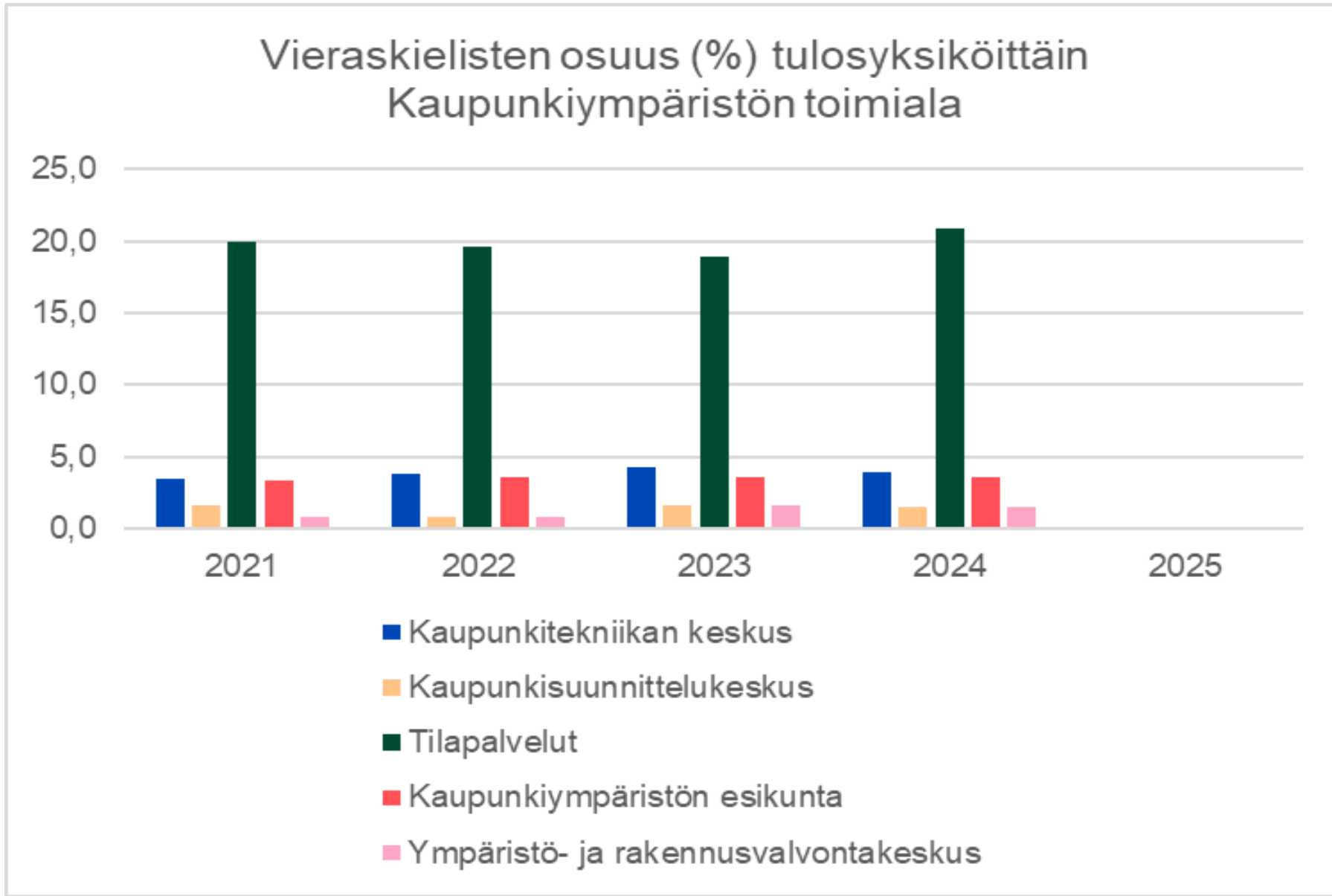

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

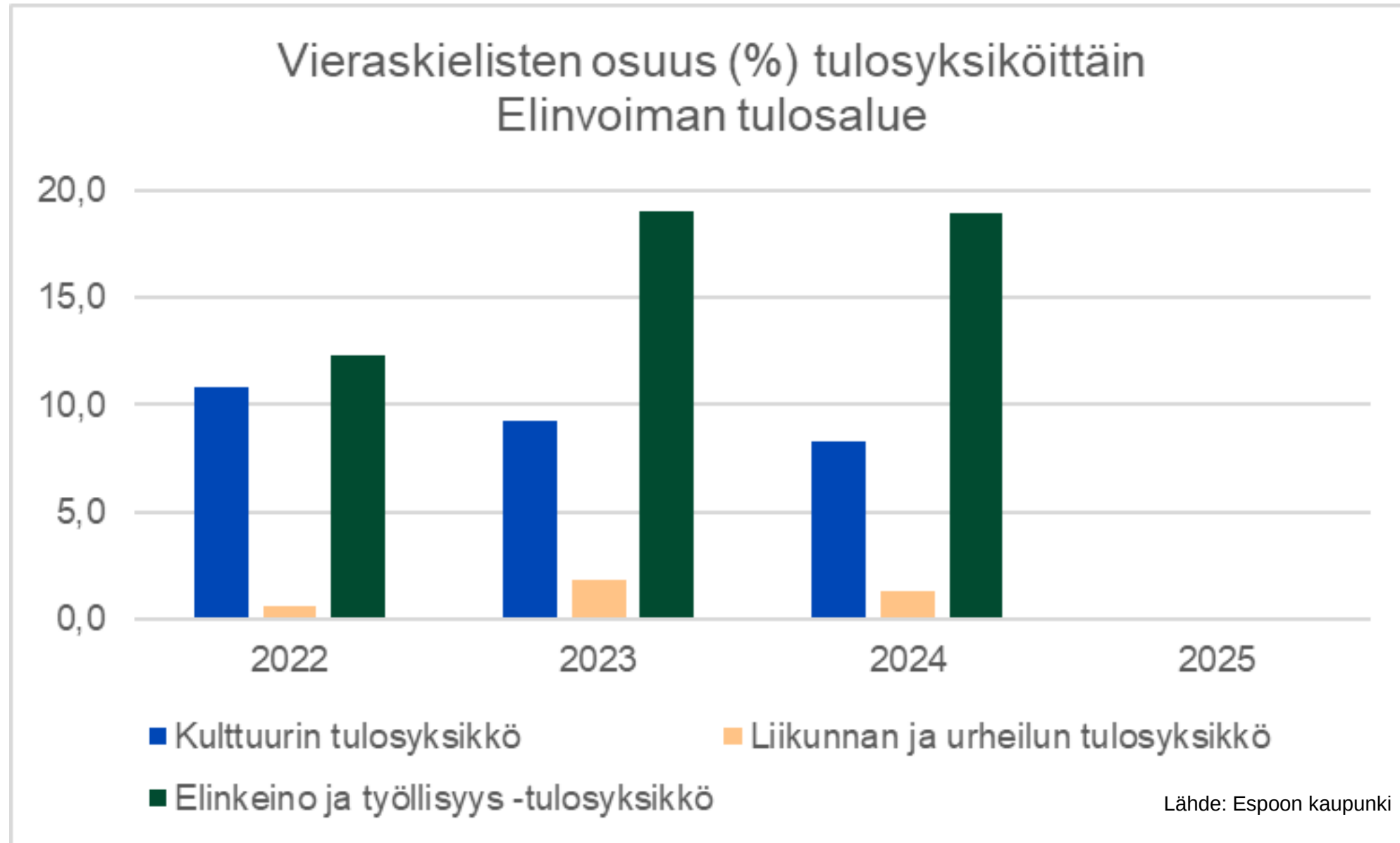

Lähde: Espoon kaupunki

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

Vieraskielisten osuus kaupunkilaisista ja kaupungin henkilöstöstä

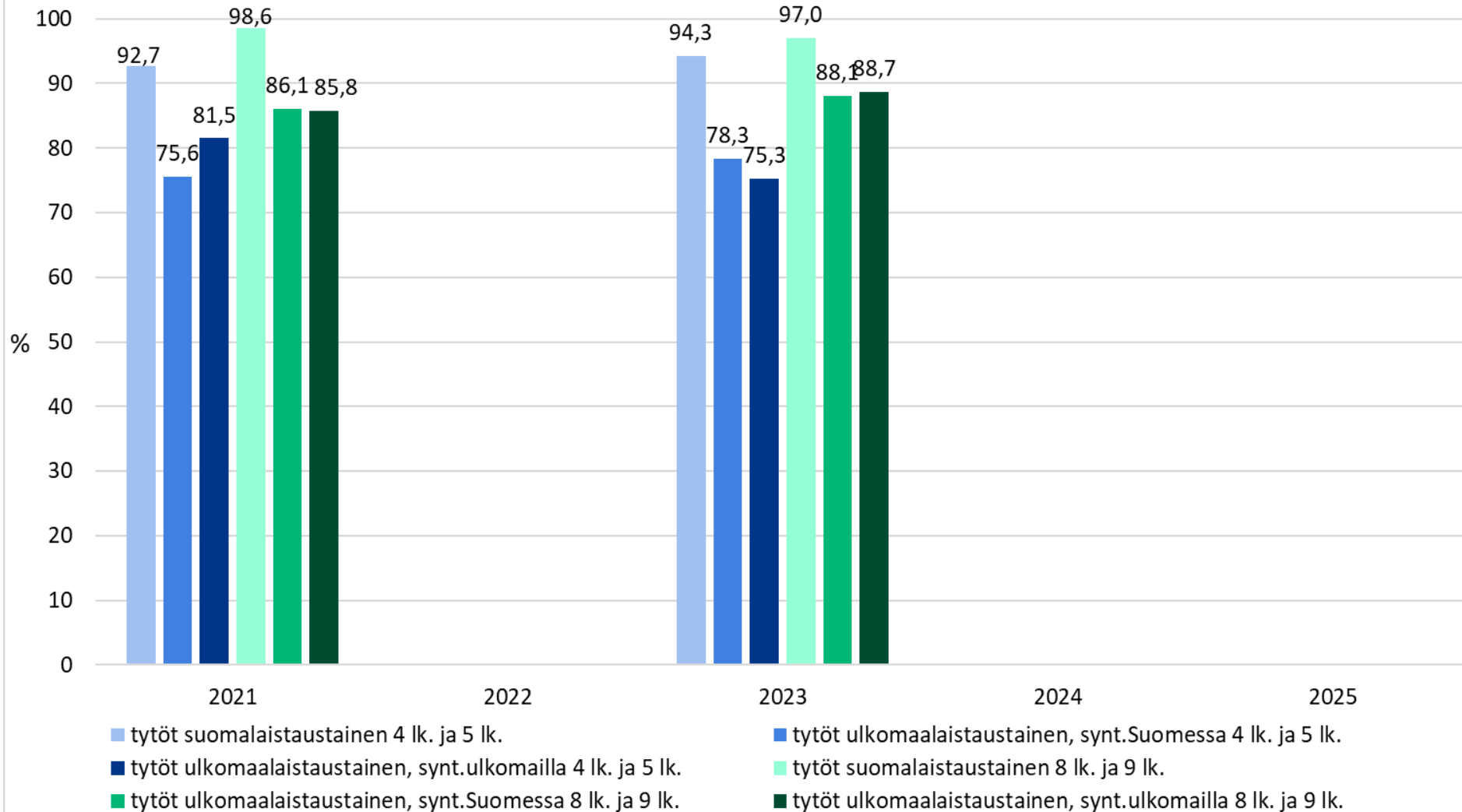
Tavoite 8:

Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

Mittari:

Kouluterveyskyselyn tiedot suomalaistaustaisten sekä ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten säännöllisestä harrastamisesta

Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa (tytöt)

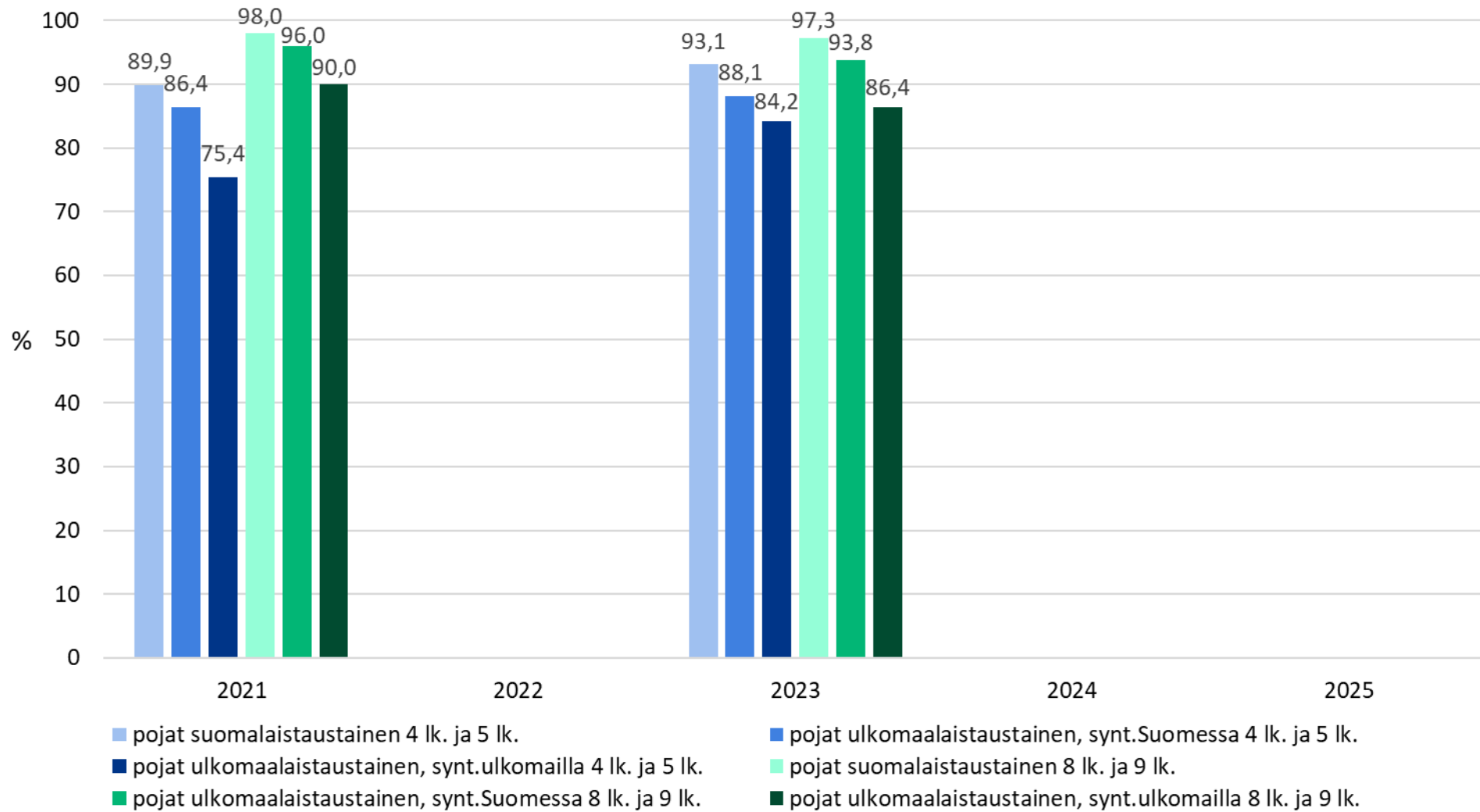

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Kouluterveyskysely
uusimmat tiedot vuodelta
2023

Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa (pojat)

Tietoja ei ole kerätty vuodelta 2022 ja 2024.

Lähde: THL kouluterveyskysely

Kouluterveyskyselyn
uusimmat tiedot
vuodelta 2023

Kiitos!